

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 187. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Szombat, 1928 augusztus hó 18

Bátorság a gyávaságra

A gyergyószentmiklósi bankszindikátusi közgyűlésen Gyárfás Elemér szenátor felállott, s úgy is, mint a szindikátus elnöke, hirtelen beismerte, hogy a panaszok jogosultak. Aztán végigszaladt tekintete a megriadt bankigazgatók arcán s ebből a megriadásból bátorságot merített.

Bátorságot merített a dolgok elkenésére és elpolitizálására.

Bátorságot merített a gyávaságra.

Szenátor Ur, Sok minden másképp történt volna, ha azon a szindikátusi közgyűlésen Ön a valódi bátorságra meritte bátorságot. Ha a megkezdett beszédet folytatja ilyenformán: Igaz, rengeteg hiba történt. Nem voltunk előrelátók, nem láttuk meg azt a katasztrófát, ami át nem gondolt tevékenységünk mögött leselkedett. Gyertek most mindannyian, bankigazgatók és mások, segítsünk a bajon.

Férfiasabb, becsületesebb s hasznosabb lett volna, ha legalább így és ennyit beismer, pedig — lássa be Ön is, — még ez is nagyon politikus belátása lett volna a valódi tényállásnak.

Nem lett volna annyira férfias, de még mindig hasznos lett volna, ha Ön azt teszi a nyilvános bankszindikátusi ülésen, amit tett, de azután külön fogja a bankigazgatókat, s azt mondja: Urak, most magunk között vagyunk, beszéljünk őszintén, s állapítsuk meg, amit már annyian mondtak nekem, hogy ez így tovább nem mehet.

Bevalljuk mi, akik ismerjük Önt, erre a második eshetőségre számítottunk, s azért hallgattunk el jódarabig a dologgal. Nem akartuk zavarni azt a csendes, de eredményes munkát, minek az elvégzésére Ön látszott a legalkalmasabbnak.

Nem az történt, amit vártunk, hanem pontosan az ellenkezője, Ön hosszú hetek eltelte után újból bátorságot merített az igazság megtagadására, s nekünk jött a demagógia és a kut-mérgezés vádjával. Szenátor Ur, ha visszatekinünk erre a lefolytatott harcra, meg kell állapítanunk, hogy Ön szomorúan szánalmas szerepet vállalt akkor magára, amikor jobb meggyőződése ellenére kétségbeesett bátorsággal védte azt az ügyet, ami nem a magyarság ügye volt, hanem csak az öné és a bankigazgató társaié. Szánalmas volt akkor, amikor a gyergyószentmiklósi elejtett őszinte szót igyekezett elmagyarázni, s jött azzal a hasonlattal, amelyben a Népet a fejőstehén láncához kötötte. Szánalmas volt akkor, amikor a Keleti Újságban leadott nyilatkozata szerint nem tudott beadványokról, amelyek őszintén feltárták volna a helyzetet, pedig akkor már egész Erdély ismerte a kézdivásárhelyi Molnár Dénes ezirányú erőteljes hangu beadványát, s maga a Keleti Újság közölte le azt a memorandumot, amit a gyergyószentmiklósi közgyűlésen az Ön kezéhez kézbesítettek Csikvármegye nevében. Kitevette magát annak, hogy most levelek érkezzenek hozzánk, s póstai feladóvévények tanuskodjanak amellett, hogy Önnek igenis, saját címére, irtak ezekben az ügyekben elkeseredett leveleket.

De még ha nem volnának beadványok, memorandumok és levelek, akkor is, szabadna-e önnek, bankszindikátusi elnöknek és kisebbségi szenátornak, nem tudni ezekről a fájdalmas dolgokról?

És szánalmas volt Ön akkor is, amikor a Keleti Újságban leadott válaszcikkeiben jobbsorsra érdemes bátorsággal beszélt melléje és föléje ennek a kínos problémának, csak éppen arról nem beszélt, amiről szó van. Elsikkasztotta a lényegét, csakhogy megvédhessen 107 bankigazgatót, akiket nem tudjuk milyen logikával, társadalmi osztálynak nevez. Belekeverte az ügybe még a bankhivatalnokokat is, akik-

ről mi tudjuk a legjobban, hogy a milliók árnyékában 4-5 ezer lejes havi fizetésekkel nyomorognak. És beismer közben olyan dolgokat, hogy a kisbankok 28 százalékot fizettek a nagybankoktól kapott hitelekért. Óh jaj, mi tudjuk, hogy ezek a nagybankok nem román bankok voltak. Tudjuk azt is, hogy az ön tudtával és beleegyezésével alapítottak bankok a székelyföldön — szinte töké nélkül — fiókokat, s felverték a betétek árát, hogy az így odacsábított magántőkét még hatalmasabb kamat mellett osztogassák ki. Azoknak, akik rászorultak. Pedig ez már a vég kezdete volt, amit Önnel együtt állítunk, Szenátor Ur. Tudjuk azt is, hogy Bratianu pénzügyi politikája nélkül soha nem futották volna meg a bankok ezt a szédületes utat, de tudunk erről is: ajánlottak fel olcsóbb kölcsönöket magyar bankoknak, mindössze csak azt kötötték ki, hogy szállítsák le a kamatokat. És a magyar bankok nem fogadták el ezt a feltételt.

A liberálisok három óriási üzletet készítenek elő

Lesz miből élni az ellenzékieknek — Újabb nacionalizálás?

Mi van a gabonaexporttal — A politikai helyzet

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A politikai érdeklődés középpontjában a liberális kormány óriási üzleti készülődései állanak. Ugyátszik, Brtianu és kabinetje komolyan számol már a visszavonulás eshetőségeivel, mert ellenzékieknek időtartamára három óriási arányú üzletet készít elő, melyek hivatva lesznek arra, hogy az opció keserveit a profit édes injekciójával enyhítsék.

Gabonaexport és nacionalizálás.

Gazdasági körökben általános felháborodást és megdöbbenést keltett, hogy míg a Banca Nationala a visszleszámitolási hitelt az összes bankoknál megszorította, addig a liberális Banca Romaneasca havi 80 millió lej reescompt-emelést kapott. Ismeretes, hogy a Banca Nationala hangsúlyozza, hogy a reescomptra szánt összegből több mint egy milliárd visszamaradt, mert a vidéki bankok nem tudtak megfelelő kezesekeket és kifogástalan váltókat nyújtani. Ellenzéki körök most hangsúlyozzák, hogy ez az ürtügy csak mondvasí-nált, az igazság az, hogy a Nemzeti Bank a Banca Romaneasca számára tartja vissza a pénzt, mellyel a kormány a gabonaexportot akarja lebonyolítani.

Ismeretes, hogy a kormány a francia Dreyfus-céggel monopolisztikus alapon óhajtja a gabonaexportot rendezni. Ezzel az üzlettel szorosan összefügg a Banca Romaneasca manővere. Ilyenképen az export milliárdos tüzlete kizárólagossági joggal a liberális párt-nak kamatozna s egyrészt befolyásos politikuskoknak, mint például Tancred Constantinescutak, másrészt magának a párt-nak kasz-száját erősítené.

Megemlítettük, hogy tegnapelőtt az állami bányák, valamint az állami ipartelepek és gyárak felülvizsgálására külföldi szakértők érkeztek az országba. A ma reggeli lapok arról adnak hírt, hogy ezeknek a szakértőknek romániai útja szintén liberális üzletekkel van kapcsolatban. A kormány ugyanis saját maga számára akarja tőkésíteni az állami vállalkozásokat s egy titokzatos, újabb nacionalizálást készít elő.

Az opposziós időszakra tehát három nagy üzlettel készül a kabinet: az első a gabona-

Sok mindenről tudunk még, amikről Ön is tud bizonyára, de ha nem tudja, majd felvilágosítjuk azokban a cikkeken, amikben számokkal is dolgozunk majd, akárcsak Ön Szenátor Ur.

Szánalmas szerepet vállalt Szenátor Ur és azt a szerepet mélyen az eddigi formája alatt játszotta meg. Nem is játszhatta meg másképpen, csak így, hogy kimondotta a tételt: kut-mérgezés az, ha valaki kritizálni mer és nem azonosítja a Magyar Pártot a bankárokkal vagy éppen a Bankszindikátussal.

Sok minden másképpen történhetett volna Szenátor Ur, ha Ön a szó legnemesebb értelmében lesz bátor, s nem fél bevallani nyíltan az igazságot. Történelmi helyzet előtt állott Szenátor Ur, lehetett volna az erdélyi magyar nép méltán bálványozott hőse és a nevéhez fűződhetett volna egy új, becsületesebb gazdaságpolitikai irányzat inaugurálása.

Kár, hogy nem ismerte föl Ön ezt a szerepet s a másikra vesztegette a bátorságát s felkészültségét.

Kacsó Sándor.

export kisajátítása, a második az állami gyárak, a harmadik az állami telepek „nacionalizálása”.

Nyilatkozik az ellenzék.

A készülő manőverekkel kapcsolatban ma a Cuvantul hasábjain hosszabb nyilatkozatot tesz a nemzeti-parasztpárt egyik vezetőembere, aki először hangsúlyozza, hogy a párt a liberális kormányt már bukott-nak tekinti. Az ellenzéki politikus taglalja a kormány egyes tagjainak helyzetét és leszögezi, hogy Argetoianu az ördög szerepkörét tölti be, aki Ducával együtt pártvezérségre tör és Bratianu Vintilát el akarja távolítani az utból. Mintán nyilvánvaló az, hogy a kabinetnek rövidesen mennie kell, azok a fullajtárok, akik hozzáakaszkodtak a kormány rudjához, már elszakadni készülnek. Így elsősorban Stelian Popescu, aki félti lapjának, az Universulnak példányszámát, másodsorban a minden hájjal megkent Lupu, aki gyorsan menekülni akar a sülyedő hajóról.

Ami a kormány üzleteit illeti, ezek a bol-tok mindennél jobban bizonyítják, hogy Bratianu Vintila és társai már tudják, hogy menniük kell. Az ellenzéki politikus hangsúlyozza, hogy a kormány nem a stabilizáció miatt akar az őszi szezonig maradni, hanem azért, hogy milliárdos vállalkozásait nyélbeüthesse.

Egyébként Maniu és Michalache tegnap Bukarestbe érkeztek és több hívük bevonásával részletes megbeszéléseket folytattak.

Ha 1914-ben lett volna

Kellogg-paktum...

New York. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Viscontin állambeli Kausában tartott legionáris ünnepen Coolidge elnök a Kellogg-paktumot a világbéke leghatásosabb garanciájának mondotta. Az az állítás, ugymond, hogy a háboru örökre ki lesz küszöbölve, tulzott, de a paktum korszakalkotó a nemzetközi viszonyok konszolidálásában. A paktum a béke tiz esztendejének ésszerű lezárása. Reményét fejezi ki Coolidge, hogy a paktumot végrehajtják és minden kívülálló nemzet csatlakozik hozzá. Ha 1914-ben létezett volna ilyen szerződés, a világ megmenekült volna a háborútól.

Megkezdődött a film és a színpad csatája Berlinben

Novemberre bevonul Európába a beszélő film

Berlin. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Évek óta tart a küzdelem, de titokban. Csendben dolgoznak a feltalálók, rendezők, kétségbeesett verekedés folyik a kulisszák mögött, rángatják a nagyágyukat jobbra-balra, s verejtékező homlokkal látja a színházigazgató, hogy a műtermek rendezői szobáiban készülnek már az utolsó csapás mezejére. Nem kellett jósnak lenni annak, aki előre látta a színpad és a lepedő gigászi küzdelmét, amely elvégre huzódhatik néhány évig, de egyszer csak ki kell kerülnie a győztesnek is a verekedő felek közül. A német filmgyárosok elhatározták, hogy novemberre bevezetik a beszélőfilmet mozijukba és hetenként négyszer beszélőfilmet szándékoznak előadni.

Közreadok néhány adatot. Égnek áll az olvasó haja tőle. Más pályát kell keresnie a színesnek és a színházigazgató elmehez zabot hegyezni. Tessék, például a berlini színházak kilenczederesze becsukott. Miért? Mert a sztárok napi fellépési díja ezer és háromezer márka között váltakozik. Nem. Tévedés. Naponként. Elisabeth Bergner, Fritz Massary, Käthe Dorsch, és az egyetlen férfi, Max Pallenberg. Ezek ezer és kétezzer márkát vesznek fel a kis sárga borítékokban esténként a második felvonás előtt. Van egy színház Berlinben, a Deutsches Künstlertheater, ahol három ember dolgozik az irodákban, mert az igazgató mindenütt takarékoskodni tud, csak a szereplőkön nem. A Theater des Westens, ezerhátszázszemélyes színház, július 30-ikán olyan darabot adott elő, amelynek két szereplője volt, ez esti ötven márka „művészi” költségvetést jelent.

Reinhardt színházában, a Deutsches Theater-ban, megy az Artisten című darab. Esti kiadás pontosan hatezer márka, Ennyibe kerülnek a színészek és az artisták. Ha minden este zsufolásig megtelik a színház, éppen hogy ki tudják fizetni a gázsikat. Reinhardt öccse, Edmund minden este kötél-táncot jár az üres Wertheim-kassza előtt.

Hát ez a veleje a színháznak. Néhány vidéki lókereskedő még rendelkezésére adja egy-egy munkában megőszült igazgatónak a pénzt, százezer márka, ötszázezer márka eluszik mint a gyufadohoz. Aztán vége. Nincsen tovább.

Reinhardt menekül Berlinből és Newyork-ban, a Broadway kellős közepén színházat épít, a Capitol mellett. Kurban, az ismert amerikai építész tervezi és Ottó Kahn finanszírozza. A mit Amerikában keresni fog, elküldi Berlinbe, hogy éhen ne haljanak színészei.

Ezzel szemben a filmipar. A British Photophone és a Lignose vállalatok érdekközösségbe léptek egymással és Breusing rendszere alapján megindították a beszélőfilm gyártását. Huszonhat beszélőfilmet gyártanak a legközelebbi produkciós évben és konstruáltak egy kis készüléket, amellyel ezeket a filmeket otthon is eljátszhatja akárki. A készülék ára száz márka lesz. Az Universal Pictures Corporation bejelentette, hogy még ebben az évben tizenhét beszélőfilmet gyárt, közöttük Tamás bátyja kunyhóját és a Nevető embert. A British International Pictures vezére, M. A. Dent, néhány napja Berlinben tartózkodik, hogy egyengetse európai útját a nemrég meg szervezett angol filmgyártásnak. Kijelentette, hogy novemberben megkezdődik is a beszélőfilmek gyártását, különösképpen nagy reménnyel, mert Bernard Shaw és Shakespeare angolja Amerikában is nagy népszerűségre tarthat számot. Amerikában ötszáz mozitulajdonos rendezte be gépházát különböző projektorokkal, a beszélőfilmek

előadására. Ezer nagy filmszínház lesz december végére abban a helyzetben, hogy beszélőfilmeket mutathasson be a publikumnak. Harold Lloyd legközelebbi filmje már beszélőfilm lesz.

Ausztriában bemutatták az érdeklődőknek a Tri-Ergon-eljárást, Csehszlovákia és Magyarország erősen érdeklődik ennek a szabadalomnak bevezetése iránt. Őszre már a köruton is beszélni fog a film.

Egyelőre ez csak a beszélőfilmre vonatkozik. Nem beszélnek arról a munkáról, ami a műtermekben folyik. Anna May Wongot elhalászták Hollywoodból Berlinbe s úgy látszik, lábraállanak az európai filmesek is és magukévá teszik az amerikai üzletpolitikát. A beszélő film amúgy is magával hozza azt, hogy az európai filmszínészek elszakadnak talajuktól és kénytelenek lesznek visszatérni régi dicsőségeik színhelyére. Egymásután építik Berlinben a bemutatkozókat, a Titania-Palast, a város szélén, legszebb mozija talán Berlinnek. Külön akadémiát szerveztek meg a moziszenészek részére, a Wurlitzer-féle moziorgonát bemutatták, ez minden zajt, minden zenekart egymaga helyettesít. Az UFA premiért tartott a múlt héten, százan és százan álltak jegy nélkül a kapuk előtt, mert mindenki moziba akart menni. Juliusban. Az UFA megkezdte a szezon.

Löwenstein bankárt megmérgezték

A párisi törvényszéki orvos szenzációs megállapítása — Sötét bűnügyet emleget a francia sajtó

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Löwenstein bankár titokzatos öngyilkossága körül felvert érdeklődés elcsendesedett. A különködő bankár hulláját kifogták a tenger habjaiból, a szerencsés halász felvette a tízezer francia frank jutalmát — amit a megtaláló jutalmazására kitűztek — s az örökösök csendesesen számítani kezdték, hogy a hátra hagyott óriási vagyomból mennyi is esik egyik-egyikre.

A titokzatos ügy azonban, amely pár héttel ezelőtt olyan intenzíven foglalkoztatta az egész európai sajtót, a jelek szerint mégsem juthatott nyugvópontra. Párisi távirat jelenti, hogy a holttest felboncolásával megbízott Paul törvényszéki orvos olyan megállapítást tett, mely döntő fordulatot adhat az egész ügynek.

A törvényszéki orvos felboncolta a bankár holttestét s a kiszedett bel-

A színházak pedig üresen tátonganak.

Fritz Lang készül legújabb filmjével, a melynek címe: Asszony a Holdban. A rakéta-autó és a rakétarepülőgép is szerepet kapott a mesében. Stendhálnak Vörös és Feketéje készül Moszkoukinnal, Bernard Shaw 2 hét múlva utazik Los Angelesbe, ahol szerződést vállalt. Dolores del Rio Európába megy. Mi ez? Mit akar a film? Mi készül itt?

Nagy baj nem történhetik. Asta Nielsent Párisba vitték játszani, Rex Ingram Nizzában a Három szenvedélyt forgatja, Jacques Feydor Párisban az Új uraságokat vágja és a francia filmévkönyv ezerkétszáz oldal vastag. Nagy baj nem történhetik.

Köszörmük a késeket, hegyezik a diszlet-furókat és csattogtatják fogait a színházigazgatók. Ha mindaz igaz, amit az amerikai és német filmesek mondanak, Reinhardt két év múlva beszélő filmet rendez.

Köszörmük a késeket, hegyezik a diszlet-furókat és csattogtatják fogait a színházigazgatók. Valami büzlük Dániában, az bizonyos csak az a szerencse, hogy a beszélő film estleges sikere kényszeríteni fogja a színházakat is arra, hogy végleg leszámoljanak a kommercializmussal és az opportunizmussal az igaz művészetek rovására. Mert másképpen a közönség majd beül a moziba és meghallgatja a Rip van Winkle című megymást, Reinhardt rendezésében és személyes megjelenésével, dalban elbeszélve.

Várady-Szabó Sándor

ső részeket szabályszerű vizsgálatnak vetette alá. A vizsgálat során aztán kiderült, hogy Löwenstein bankárt megmérgezték.

Paul törvényszéki orvos megtette szenzációs megállapításáról a jelentést a bűnügyi hatóságoknak, aztán sietett nyilatkozni a sajtónak is.

Bővebb részleteket egyelőre nem közöl a párisi jelentés a nem mindennapi érdekességi megállapításról, de már ennyi is elég, hogy a Löwenstein-ügy körüli elült érdeklődés újult erővel támadjon fel. A francia sajtó sötét bűnügyet emleget, bár sokan azon a véleményen vannak, hogy az excentrikus lelkületű bankár előbb megmérgezte magát s csak aztán ugrott ki repülőgépből a tengerbe. Mindenestre volt annyira gazdag és különc, hogy ne elégedjék meg egyfajta öngyilkossági móddal.

Ujabb botrány a szatmári városházán a magyar tisztviselők körül

Bellu prefektus 72 tisztviselőt feljelentett a törvényszéken

— Ha nincs hely, hát én majd csinálom helyet.

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szatmári városházán, mint évek óta már annyiszor, ismét kinos és jellegzetes botrány burjánzott fel a magyar tisztviselők körül. A botrány középpontjában ezúttal 72 magyar hivatalnok és Bellu, az ujonnan kinevezett megyei prefektus áll, akit néhány hónappal ezelőtt, kinevezése alkalmával osztatlan örömmel fogadott a megye magyar lakossága is.

A botrány körülményei a következők:

A múlt év novemberében Szatmáron nyelvvizsgát tartottak, melyen 72 tisztviselő elbukott. Azonban a bukottakat nem bocsátották el, mivel valamennyien szakképzett emberek, akiknek tömegesen való végkielégítése a város ügyeinek vezetésében általános zavart idézett volna elő. Tehát a vizsga után meghosszabbítást kaptak és tovább dolgoztak helyeiken.

Néhány nappal ezelőtt Bellu, az új prefektus, egyik pártfogoltjának helyet akart szorítani a városházán. A prefektus Ferentiu polgármesterhez fordult, aki azonban kijelentette, hogy egyelőre nem adhat állást, mert egyetlen üres hely sincsen. Bellu azonban ragaszkodott ahhoz, hogy pártfogoltja helyet kaphasson, s amikor ez a törekvése nem járt sikerrel, így szólt a polgármesterhez:

Tanulmányi (közép és felsőfoku) ügyben

Katona doktorhoz!

Budapest, Ráday-utca 41.

Telefon: Aut. 871-04.

Csekélyke honorárium.

7666

1926—27 évi vágású abszolút száraz aprított

prima bükküzifát

napi áron szállítunk.

2976

ÁLTALANOS KERESKEDELMi R. T.

Telefon 3-86. Brassó Fekete utca 62.

Görögország rossz szelleme: Venizelosz

Látogatás a görög követségen

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A görög követség első emeleti előszobája már a kora reggeli órák dacára telve van látogatókkal. Ez az előszoba pontos keresztmetszetét nyújtja a mai Görögországnak. Nyomasztó csend uralkodik a szobában és az emberek aggódva nézik a szomszédjukat. Egy-egy elejtett szó, egy véletlenül kimondott vélemény könnyen súlyos tragédiákat okozhat. Senki sem tudhatja, hogy a mellette csendesen ülő ur, királysági-e vagy pedig a köztársaság híve és a görögök még nagyon is jól emlékeznek arra, amikor Pangalos ideje alatt a rémuralom korszakában hét bitófa emelkedett a tengerész lakánya udvarán. Az előszobában várakozók legtöbbször Bukarestben élő görög kereskedő, akik ilyenkor ha valami készül Görögországban felszaladnak a követségre, hogy első forrásból informáltassák magukat.

Az egyik ismert bukaresti görög kereskedő lemondóan legyint a követségi titkár szobája felé.

— Semmivel sem lettem okosabb, pedig vagy egy negyedóraig faggattam a titkár mondja a görög kereskedő, mikor megindulunk a Boulevard Pache-én és óvatossággal körülnézzük, hogy nem hallgatja-e valaki a beszélgetésüket. — A titkár is csak azt mondta, amit minden újságban olvashattam, hogy vasárnap lesznek az általános választások, melyek dönteni fognak Görögország sorsáról. Mert hiszen ma megint felvetődött a nagy kérdés, királyság legyen-e Görögország, vagy pedig maradjon meg továbbra is a mai államforma. Hiszen Pangalos bukása után már döntött a görög nép és a népszavazás alkalmával a köztársaság mellett szavazott. Azonban ne felejtse el, hogy ez a népszavazás akkor folyt le, amikor még ott élt mindenki a lelkeben annak a hét bitófának az árnyéka. A mostani általános választások megmutatják az ország tiszta képét, azonban ez is kétséges, hiszen ma Venizelosz az ur Görögországban és ez az ember úgy alakítja a közhangulatot, ahogyan akarja.

— Önöknek foglalmuk sem lehetett arról, hogy milyen ember ez a Venizelosz. Fekete szurkos szemével szinte keresztül lát azon, aki beszél vele. Nincs se szíve, se lelke, ő az a bizonyos acélidegzett ember, aki holtaknak keresztül is eléri a célját. Ma már mindenki tisztán látja, hogy ő rendezte mindazt, ami az országot a háború óta érte, sőt magát a háborút is neki köszönhetjük és — szinte sugva mondta a görög ezeket a szavakat, pedig senki sem volt a közelünkben — meg mernék esküdni, hogy a görög király halálának is ő volt az értelmi szerzője, hiszen még emlékszik arra a fantasztikus esetre, amikor egy veszett majom halálra sebezte a királyt... és aztán minden külföldi lap megírta, hogy a két év előtti vérengzésre is Venizelosz adta ki a parancsot Párisból. Mikor halálra ítélték a görög minisztereket és ott ültek ezek a martírok a siralomházban megkérdezték előbb Venizeloszt, hogy végre lehet-e hajtani a halálos ítéletet. És a válasz táviratilag érkezett meg ettől a titokzatos embertől: A 7 szállítmány elindítható... ezt táviratozta vissza Venizelosz és a hét szállítmány tényleg el is indult a tulvilágra... Mit akar ez az ember? Mi a célja? Miért tőri magát már több mint tíz éve. Meglátja, hogy rövidesen Venizelosz köztársasági elnök lesz és tekintettel arra, hogy a görög nép monarchikus érzelmű, úgy eleget fog tenni a közhajnak és királlyá koronáztatja magát...

Már kiértünk a Calea Victorieire, amikor a görög kereskedő még mindig lázasan magyarázott.

— György király valószínűleg proklamációt fog kibocsátani a görög néphez, hiszen sokan vannak ott Görögországban királysági pártiak és ma egész nap a Capsa szállodában bezárt ajtók mögött folytak a tárgyalások. És mi lesz, ha a görög kormány nem engedi meg a proklamációt?

De igen, Venizelosz egészen biztosan nem fog tiltakozni az ellen, ha királysági propagandát csinálnak Görögországban hiszen ez a proklamáció is csak az ő malára hajtja a vizet, azonban mindaddig, míg ez a titokzatos ember életben van, nem lehet teljes kibontakozás Görögországban...

— De mi történne abban az esetben, ha a mostani választások alatt a nép határozottan kifejezné azon óhaját, hogy szeretné György királyt újra a trónon látni? kérdeztük.

— Nos, ebben az esetben Venizelosz volna az első, aki üdvözlő táviratot küldene a királynak és befelé néző mosollyal gyujtaná újra lángra azokat a titokban elhelyezett aknákat, ... Görögországban csak egy hatalom van és ennek a neve: Venizelosz.

Romániában is bevezetik a büntetések felfüggesztéséről szóló törvényt

A nyári szünet alatt is dolgozott az új büntetőtörvényt előkészítő bizottság

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A parlamenti szünet dacára is állandó permanenciában van az a parlamenti bizottság, mely az új román büntető törvénykönyv szerkesztésén dolgozik. A bizottság tegnapi ülésén Pella, a bizottság előadója betérjett tanulmányát, a büntetések felfüggesztéséről, melyet a nyugati államok törvénykönyvei már régen elfogadtak.

A bizottság a jelentést vita nélkül

tudomásul vette és így minden valószínűség szerint az új román büntető törvénykönyv is tartalmazni fogja ezt a humánus rendelkezést.

E törvény szerint az ítélkező bírónak, a vádlott büntetlensége esetén jogában van a kimondott ítélet végrehajtását felfüggesztetni és a vádlottnak az ítéletet csak akkor hajtják végre, ha mint visszaeső bűnös újra a bíróság elé kerül.

Holttesteket találtak egy besszarábiai titkos szekta barlangjában

Vérző kereszt Isten báránykájának mellén

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A belügyminisztérium egy újabb körrendeletben hívta fel a besszarábiai hatóságok figyelmét arra, hogy fokozottabb figyelemmel kísérjék az inocentista szekta működését. Mivel a szekta minden ténykedését a kultuszminisztérium a legszigorúbban betiltotta. A besszarábiai hatóságok azonnal bevezették a vizsgálatot és mindjárt a nyomozásuk elején megdöbbentő felfedezésre jutottak.

A besszarábiai Piatra község határában sikerült egy földalatti inocentista templomot felfedezni, ahol négy holttestet találtak.

A szekta tagjai kihallgatásuk alkalmával elmondták, hogy a környékből falvakból néhány új szekta tagot avattak fel és ez új tagoknak ötven napig kellett volna böjtölniük, mielőtt felszentelték volna őket. Azonban az új tagok közül négyen nem tudtak eleget tenni a szent-próbának és elpusztultak.

Socoleanu az inocentista apostol.

A belügyminisztériumba érkezett jelentés egyenesen háborzongató részleteket közöl a titokzatos szekta működéséről. Ez a szekta, melyet meg a cári Oroszország ideje alatt egy Inocent nevű orosz pópa alapított, egész Besszarábiában el van terjedve és a hiszekony besszarábiai parasztok tömegesen lesznek hívő inocentisták. E szekta elleni küzdelmet főleg az nehezíti meg, hogy Inocenti pópa annát tulajdonképpen senki sem ismeri és csak az egyszerű parasztok vallomásából lehet következtetni, a szekta alapitójára. Minden új belépő tagnak mielőtt az inocentisták szent jelét magára vehetné, előbb meg kell tisztulnia és az apostol állapítja meg, hogy hány napos böjt után veheti le magáról a földi salakot. Hogy milyen fantasztikus és őriúsággal határos eszközökkel dolgozik ez a szekta, legjellemzőbb az a mód, ahogy az apostol az új tagokra kimérendő böjt idejét kiszámította. Socoleanu inocentista apostolt is sikerült a besszarábiai hatóságoknak letartóztatni, aki vallomásában elmondta, hogy nagyon csodálkozik azon, hogy a négy új tag nem bírta ki az ötven napos böjtöt, hiszen ő egészen pontosan kiszámította a böjt idejét. Kiderült, hogy az apostol a tagfelvétel alkalmával pontosan megmérte az új tag testsúlyát és annyi napos böjtöt írt elő, ahány nap alatt az új tag a saját testsúlyával megegyező egyenlő súlyú ételmet vett volna magához. Ezért kellett a hatalmasan megtermett 4 tagnak ötven napig böjtölni. Ha az új tagok

ASTRA APOLLO MOZGO

Ma csütörtökön fut utoljára

Maciste a dolomitok királya

Ezenkívül minden előadáson fellép szenzációs tánc műsorral a híres „Llontinow” táncospár.

Péntektől az idei szezon legszebb és legtökéletesebb filmreke

„A felső tízezer”

lesz vetítve.

A főszerepben milliók bálványa: RAMON NOVARRO.

Marosvásárhelyi Szanatórium Részvénytársaság

felvesz:

Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel- és ideggyógyászati, bőrgyógyász, urológia, fül, orr, gége, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket Röngen, Quarz, Diathermia és egyéb fizioterápiás kezeléseket,

Napi ápolási díj

ellátással elsőosztályon

300 lei, másodosztályon 200 lei.

742₂

Csődvészely tenyegeti Románia legnagyobb ideggyógyintézetét, a kolozsvári Nerva szanatóriumot

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Románia legnagyobb ideggyógyintézete hónapokkal ezelőtt fizetési zavarok közé jutott és a beindított szanálási akció a mai napig semmiféle eredményre sem vezetett. A Nerva szanatórium hitelezői többször csőddel fenyegetőztek, az igazgatóságnak azonban mindannyiszor sikerült ideig-óráig olyan platformot találni, amely kiegyezéssel kecsegtetett. A helyzet azonban ma már annyira elmeresedett, a Nerva szanatórium ügyében, hogy komoly csődvészedelem fenyegeti az intézetet. A jelekből ítélve az igazgatóság két napon belül meg fogja kérni a csődöt a kolozsvári törvényszéken a részvénytársaság ellen. Ha az utolsó percben nem találunk megoldást, egy értékes közegészségügyi intézmény fog elpusztulni a Nerva szanatóriummal.

A kisebbségi törvénytervezet előzetes tárgyalására meghívást kapnak a kisebbségek is

Az őszi parlamenti szezon elején beterjesztik a javaslatot

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Néhány nap előtti számunkban részletesen foglalkoztunk a kormány azon tervével, hogy az őszi parlamenti szezon elején tárgyalás alá veszik a kisebbségi törvényjavaslatot. Az eredeti terv szerint a kormány megbízott kisebbségi bizottság a nyári vakáció alatt elkészíti a kisebbségi törvény-tervezetét, melyet a miniszterelnök visszaérkezése után még egyszer átvizsgál, mielőtt a pártközi bizottság tárgyalás alá venné. A kormány terve szerint a pártközi bizottság tárgyalására meghívják a nagy román pártok képviselőit, — ami komoly aggodalmat keltett a kisebbségek sorában — arról nem volt szó, hogy a tervezett pártközi

tárgyalásokon a kisebbségek is részt fognak-e venni.

A kisebbségi pártok bukaresti képviselői felkértek ez ügyben Duca helyettes miniszterelnököt, aki az ügyben teljesen megnyugtató választ adott. Willer József a magyar párt főtitkára kijelentette bukaresti munkatársunk előtt hogy a helyettes miniszterelnöknek az a terve, hogy ha a kisebbségi bizottság befejezi a tárgyalásait és a készítenő tervezetet a Franciaországból visszatérő miniszterelnök is helyesnek találja, úgy a tervbe vett pártközi megbeszélésen a kisebbségek képviselői is helyet kapnak, hogy elmondhassák véleményüket a kisebbségi törvényről.

MŰSORON KIVÜL

Irtai: Márai Sándor

Kenguru uszály.

A dunaparti vendéglőben a pincér áthalol a szomszédos asztalnál a vendég vállán, nézi az étlapot s csendes figyelmességgel mondja:

— Vagy talán egy kenguru-uszályt méltóztatnék.

A vendégnek kis, hegyes, fekete bajsza van, napsütötte alföldi arca, zöld vadász-kalapja. Gazdálkodó, középirtokos. Szép, uri nyugalommal, szemrehányás nélkül azt mondja:

— Friss?

— Egészen friss — mondja a pincér.

— Él még?

— Nem — mondja a pincér. — De garantált friss, méltóságos uram. Konzerv.

Gondolkoznak. Az ur egy kis erőlködéssel, finom tündőzéssel utánagondol, hogy hol él a kenguru? Hevesen és Somogyban nem él. Mikor megtalálta, megkönnyebbülten böki ki:

— Ausztráliából?

— Németországból, méltóságos uram, — hadarja a pincér. — Drezdából. Rajta van a kenzerven.

Ujabb szünet. Szép, csendes, ráérő gondolkodás, válogatás. A pincér se siet, érti ezt a tündőzést. Mindenki ráér. A cigány szomorú nótát játszik, operát, mert már közel az éjfél.

— Német kenguru? — kérdi elgondolkodva az ur.

— Valódi német, méltóságos uram.

Gyűrűs kezébe fekteti az arcát, így néz a vendég maga elé bánatosan, kedvesen. Küzd magával, habozik.

— Pörköltnek nem készítik?

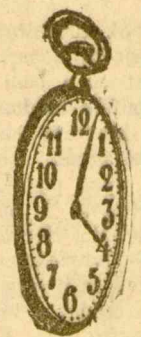
— Pörköltnek, méltóságos? — A pincér utánagondol. — Megkérdezhetem a konyhában. De inkább levesnek szoktuk. Méltóztatnék.

— Iát, — mondja csendesen az ur — hozzon nekem, kedves fiam, talán egy adag főtt marhahúst ecetes tormával. Csontosot. Megreszelt burgonyát hozzá. Megértettük?

— Előtte avagy egy kenguru uszályt, méltóságos? — hadarja a pincér.

A cigány eljutott a fináléhoz. Majdnem sir. Elgondolkozik ez a kedves alföldi ur, a kengurukra gondol, amik a távoli Ausztráliában ugrálnak a homályos világ mezőnyeiben, mélézva nyúl a keze a pohár hideg sör után, egy jó cuggal felhajtja, hogy könnyes lesz bele a szeme a keze lesöpri a fekete hajuskáról a habot s azt mondja, nagyon kedvesen, végtelen távolságban mindenféle kenguru-dologtól:

— Öregapád.

Lei 159.—

SPECIÁLIS SVÁJCI ÓRÁK LERAKATA,

BUCUREȘTI I., Biv. MARA No. 8, a legjobb nikkel zsebórákat, melyek leszállított áron 159.— lejért árusítja. 2 évi jótállás. Az órához ingyen illeszthető 25 lej költségű szálit. A porlóért 25 lej költségű szálit. A porlóért 25 lej költségű szálit. A porlóért 25 lej költségű szálit.

LACEASUL LONGINES

BUCUREȘTI I., 2917 B-DUL MARA 8.

Szétküldés az egész országban **UTÁNVALT MELLETT!**

A pincér boldogan meghajol, ahogy mindenütt a világon csak a törzsvendégnek hajolnak meg.

Az árok.

A nagyon meleg napok egyikén a Szerb-terén mentem át szikrázó déli időben, mikor az agya fájt az embernek a hőségtől. Van

„Az utódállamoktól csak győzelmes fegyverrel lehet kieroszakolni a revíziót”

Román válasz Bethlen legutóbbi nyilatkozatára

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Indépendance Roumaine „Mit akar Magyarország?” címmel vezető cikkben foglalkozik Bethlen miniszterelnök nyilatkozatával, melyet egy angol újság munkatársának tett. Bethlen két tárgyat érintett: Magyarország viszonyát a kisanthoz és a trianoni szerződés revízióját. A magyar miniszterelnök ez interjuban békésszellemeinek mutatkozott, készségét fejezte ki rá, hogy a magyarok bárátságosan fogadják a feljűk nyújtott kezét. A valóság azonban — írja az Indépendance — egészen más. Azzal szemben, hogy a kisanth államainak semmiféle agresszív szándékuk sincs Budapesttel szemben, s legfőbb törekvésük Közép-Európa békéjének a biztosítása, Magyarország a háború óta változatlanul bosszuálló politikát folytat és valamennyi szomszédja ellen — beleértve Ausztriát is — agyarkodik. A magyarokra nézve a status quo a legnagyobb rossz, s minden vágyuk egy olyan változás, mely visszahozza számukra azt a boldog korszakot, amikor annyi népet

ott egy taxiállomás. A szomszédban viszont van egy villamosállomás. Az ember küzd ilyenkor, ilyen nagyon meleg időben egy keveset a rossz lélekkel, ami azt tanácsolja, hogy üljön be a taxiba. Erre van egy régi recept: mikor a rossz lélek ezt a kis pazarlást tanácsolja, az emberben rögtön megszólal a jó lélek, ami azt mondja: nem röstelled magad, csak nem fogsz arra a rövid utra taxiba ülni? A rossz lélek vállat von és visszafelé: fel-tétlenül beleülök, tartsd a szádát. — Abszurdum, mondja erre a jó lélek, könnyelműség... Amíg ők ketten így vitákoznak, addig az ember közben már be is ült a taxiba és jól éri magát.

Miközben ilyen pszichoanalitikai viccekkel mulattatom magam a hőségben, jön egy nagyon kedves fiatal leány kellemes nyári forrakkal, szép és könnyű színekben s nagyon kellemes mozdulatokkal int a soffőreknél, beül a taxiba. Győzött benne a rossz lélek. A kezében a fekete lakk-necessaire, megy a fürdőbe. Szépen elhelyezkedik, lehuzza térdére a szoknyáját, keztyűs kezével megigazít valamit haját a homlokán, üde és friss ebben az ájult hőségben.

Örvendezve nézem.

Két öregasszony áll mellettem, előttük tolókocsi, gyümölcsöt árulnak. Fejkendő nélkül állanak a napban. Mikor az autó elviszi azt a kedves leányt, azt mondja az egyik:

— Ennek könnyű, az ilvesfélenek. Ez csak beveti magát az árokba és hempereg.

büntetlenül nyomhattak el (!). Mindaddig, míg ezek a tények és nem képzeletbeli revíziós törekvések léteznek, nem lehet komolyan szó közép-európai megértésről. Az csak mese, hogy Magyarország csak békés úton törekszik a trianoni szerződés revíziójára. Hányszor mondták az érdekelt államok, hogy a mostani rend semmiféle módosításába nem mennek bele? Feltehető-e hát, hogy Magyarország győzelmes háborúja nélkül lehetséges legyen a békeszerződés revíziója?

Ha azonban, fejezi be észrevételeit a bukaresti kormánylap, Bethlen nyilatkozata új politikát jelent, örömmel üdvözljük ezt a fordulatot. Románia, mely többször ajánlotta fel szomszédainak a meg nem támadás paktumát, első volna, amely az annyira kívánt békealkalmat megragadná. De ha a magyar miniszterelnök nyilatkozata csak a régi politikájának új álarcja, akkor legyen elkészülve rá, hogy utjában a kisanth törhetetlen ellenállásba fog ütközni.

A külföldi szakértők többszázmillióos panamát fedeztek fel a CFR-nél

20 magasrangú főhivatalnok felfüggesztése előtt

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A panamaeső, úgy látszik, az utóbbi esztendő legkiadósabb, özönvízszerű záporává erősödik. A gigászi visszaéléseknek az a sorozata, melyeknek akár állandó rovatot nyithatnánk, ma egy újabb fejezettel gyarapodott s ez a fejezet annál kellemetlenebb, az országnak, mivel az újabb százmilliók elcsikkasztását külföldi szakértők fedezték fel. Ismeretes, hogy a CFR vezérigazgatósága a vasut teljes újjászervezését határozta el. Ez a reorganizáció a kölcsöntárgyalásokkal állott összefüggésben.

Hogy a kitűzött célt minél tökéletesebben ériék el, a CFR külföldi szakértőket hozatott a munkálatok vezetésére. A szakértők élén a francia Mosier állott, aki a panama tulajdonképpen felfedezője volt. Mosier ugyanis áttanulmányozta a CFR szolgálati és pénztári adatait, s ekkor rájött arra, hogy

már hosszú évek óta rendkívül rossz módon 100 és 100 millióval károsítja meg az államot egy bűnös társaság.

Mosier, hogy a panamát megvilágítsa, kikergette az ugynevezett igazoló iratokat. Kérésére azonban az iratok helyett mentegetőzések jöttek csak. Hamarosan nyilvánvaló lett, hogy

a vasut legelőkelőbb hivatalnokai közül többen bünszüvetkezetbe tömörül-

tek és a kéz kezét mos elve alapján egy kifogástalanul működő bandát alkottak, mely az összes iratokat elégette, melyek valaha okmányul szolgálhattak volna ellenük.

A leleplezés után a hatóságok és a CFR vezérigazgatósága azonnal megindították a nyomozást, mely igazolta a panamavádakat. A lapok szerint már legközelebb megtörténnek a letartóztatások, 20 CFR tisztviselőt pedig, akik valamennyien vezető állásokban vannak, felfüggesztenek.

A horvátok nem akarnak föderációs alkotmányt

Zágráb. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Pribicevics abból az alkalomból, hogy Macek, a parasztpárt új elnöke nyilatkozatában az önálló Horvátország mellett foglalt állást, deklarációt tett a lap tudósítónak. Ebben kifejtette, hogy a parasztkoalícióban a teljes egyenjogúságot való harc taktikáját illetőleg teljes összhang uralkodik. Macek képviselőnek az önálló Horvátország mellett történt állásfoglalása csak egyéni vélemény, de nem a koalíció programja. Határozottan tiltakozik az ellen, mintha ők föderációs alkotmányt akarnának. Majd kijelentette Pribicevics, hogy a parasztkoalíció nem fogja elismerni a nettunói egyezményt.

Mező Ferencet, a szellemi olimpiász világbajnokát gimnáziumi igazgatóvá nevezte ki a magyar kormány

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A budapesti lapok ma a szellemi olimpiászsal kapcsolatban, melynek első díját tudvalevően a magyar dr. Mező Ferenc nyerte el, rendkívül érdekes hírről számolnak be. Mező ugyanis, aki középiskolai tanár, meglehetősen nehezen haladt pályáján előre, amiben része lehetett annak is, hogy apját, egy nagykanizsai vegyeskereskedőt, Grünfeldnek hívják. Ugy lát-szik, hogy ez a kis születési hiba azzal, hogy Magyarország neki köszönheti, hogy az olim-piai árbóca először röppent fel a magyar zász-ló, semmissé vált. Erre mutat legalább az a hír, hogy a magyar kormány Mezőt gimnáziumi igazgatóvá szándékozik kinevezni. A nagyka-nizsaiak egyébként óriási ünneplésben részesi-

tették az olimpiászról visszatérő Mezőt, akinek ezüst íróttalat és babérkoszorút nyújtottak át, a város és a sportegyesületek pedig hivatalosan köszöntötték.

A közös olimpiai küzdelmek egyébként je-lentékenyen hozzájárultak a felekezeti köz-i vi-szony konszolidálásához. Köztudomásu, hogy Petschauer Attila, aki a kardvívásban a csa-patbajnokságot megszerezte s ki az egyéni baj-nokságban második lett, Petschauer Hugó zsidó szücsmester fia, amint zsidó dr. Gombos Sán-dor, az európai bajnok is. Jelentős hír az is, hogy a magyar vízipólócsapat kitűnő tagjának, Baria Károlynak is helyet szorítanak az egyete-men, ahonnan az olimpiász előtt a százalék-rendszer kizárta.

Miért nincs semmi magyar pártélet Máramarosban?

Reflexiók a Brassói Lapok fenti címen megjelent cikkére

Máramarossziget. (A Brassói Lapok tu-dósítójától.) Krizsán Sándor kollégám, aki legutóbb egy hetét töltött Máramarosban, itt szerzett impresz-szióit cikksorozatban vetette papírra a Brassói La-pok hasábjain. Egyik cikkében a máramarosi ma-gyarság pártéletével foglalkozik és szerzett impresz-sziói nyomán próbálja megmagyarázni, hogy miért nincs semmi magyar pártélet Máramarosban? Meg-állapítja, hogy papíron megvan ugyan Máramaros-ban a magyarpárti tagozat, de ez nem adhat életjelt magáról, mert egyrészt az aktív pártélet megvaló-sítása a magyar közélet vezetői szerint hol tech-nikai, hol erkölcsi nehézségekbe ütközik, más-részt itt a régebbi keleti összeházasodások révén a magyarság és a románság felső rétege egy csa-ládot képez, amit a jelenleg uralkodó liberális Mihályi-dinasztia annak a kihangsúlyozására hasz-nál ki, hogy Máramarosban nincs szükség magyar pártvezetésre, mert a máramarosi magyarság adott helyzete az itt élő különböző népek politikai együtt-haladását írja elő. Ezzel igyekszik megmagyarázni a cikk azt is, hogy a múlt évi választások alkalmával Máramaros volt az egyetlen erdélyi megye, ahol az egyesült kisebbségi pártok nem állítottak listát.

Aki közelebbről ismeri a máramarosi helyze-tet, nem mindenben osztja ezt a fentebb vázolt fel-fogást. Nem pedig azért, mert ha mélyebben bele-nézünk a máramarosi magyarság életébe, ha elve-gyülünk a máramarosi magyarság különböző rétegei között, azt láthatjuk, hogy ez a magyarság igenis akar élni pártpolitikai életet, de nem adatik meg a számára ennek a lehetősége.

Hol van tehát a hiba?

A Mihályi-dinasztia s legfőképpen ennek kétség-telenül legkiválóbb, európeai tagja, dr. Mihályi Pé-ter, valóban szereti kihangsúlyozni, hogy a mára-marosi magyarság speciális helyzete éppen a ma-gyarság jól felfogott érdekében nem engedi meg, hogy az itteni magyarság önálló pártéletet éljen. Ugy indokolja ezt dr. Mihályi Péter, hogy amint a magyar impérium alatt éppen ők voltak azok, akik Máramarosban a román nemzeti párt megszervezé-sét szükségtelennek és a románság érdekei ellen-lónak tartották, úgy most éppen hasonló okoknál fogva nem látják a máramarosi talajt alkalmasnak arra, hogy itt a magyarság önálló pártéletet éljen.

Ez a theória megállja a helyét — de csak a libe-rális Mihályiak szempontjából. Mert az a körü-lmény, hogy az ő egyéni érdekeik a magyar impé-rium alatt úgy kívánták, hogy az itteni románság ne haladjon a nemzeti alapon álló Vajda-Maniu csoporttal, hanem szavazataival az ő Tisza-párti politikájukat támogassa, — még nem elég indok ar-ra, hogy most, amikor éppen fordított a helyzet, a magyarság mondjon le népi jogairól, önálló pártéle-tről és mintegy hálaképpen tolja a liberálisok sze-kerét.

Ennél a pontnál kapcsolódik be a témába a Brassói Lapok cikkének az a része, amely arról szól hogy a máramarosi speciális helyzet részben onnan adódik, hogy itt az előkelőbb magyar és román csa-ládok amolyan sógorság-komásági viszonyban van-nak egymással, ami feltétlenül elősegíti ennek a té-telnek a kihangsúlyozását.

Sajnálattal kell megállapítani, hogy azok, akik-nek kezébe a máramarosi magyarság pártéletének in-tézése ma le van téve, kevés kivétellel osztják ezt a

Mihályiak által lefektetett nézetet. Kérdés azonban, hogy ezen az állásponton van-e a magyarság tö-mege is? Már most leszögezhetjük, hogy nem.

A legerősebben ki kell hangsúlyoznunk, hogy Má-ramaros magyarsága alatt ma csaknem kizárólag a polgári, iparos és földmivelő osztályt kell érteni, azt a népelemet, amely büszke magyarságára s ép-pen ezért óhajt élni politikai jogaival. A baj azon-ban az, hogy nincs meg közte és a Magyar Párt köz-pontja között a kielégítő kontaktus. Azok, akik a romániai magyarság pártéletét központilag irányít-ják, nincsenek vagy nem jól vannak informálva a máramarosi magyar népréteg valódi hangulatá-ról. A romániai magyarság vezetői nem ismerik köz-vetlen közelről a máramarosi magyarságot, az ösz-szekötő szervek véleménye viszont éppen a felsőbb, vezetésre hivatott rétegek faji- és gazdaságpolitikai keverődése folytán nem mindig fedi az itteni ma-gyar népréteg véleményét.

Azt kérdezheti most már valaki, hogy miért nem ad hangot ennek a máramarosi magyarság?

Azért, mert nem adatik meg erre az alka-lom.

Azt mondja a Brassói Lapok cikke, hogy határ-zónában fekszik a megye s ennek következtében a pártélet elháríthatatlan akadályokba ütközik: a kér-vények hónapokig járnak a különböző hatósági fó-rumokat, s a vége mindig az, hogy nem engedélye-zik a megmozdulást.

Szombaton tárgyalják a kommunista üzemekkel vádolt munkások ügyét

Harminchatvenegy vádlott, háromszáz tanu

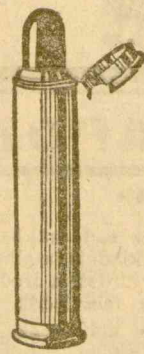
Marosvásárhelyről jelentik: Szombaton 18-án tartják meg a kolozsvári hadbírószágon a kommunista üzemekkel vádolt munkások ügyét. Százhatvenegy vádlottja van a pernek és közel háromszáz tanut idéztek be. A ko-lozsvári, nagyvárad, aradi, temesvári munká-sok vezetői sorakoznak fel a vádlottak listá-ján, akik között Teflik Rusdi bej török külügymi-niszter tiszteletére, akinek látogatása politikai kérdések tárgyalásával is összefügg.

A török külügyminiszter Budapesten

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójá-tól.) Bethlen miniszterelnök csütörtökön vissza-érkezett a fővárosba és ebédet adott a Buda-pesten időző Teflik Rusdi bej török külügymi-niszter tiszteletére, akinek látogatása politikai kérdések tárgyalásával is összefügg.

Hetvenéves az osztrák köztársaság elnöke

Bécs. (A Brassói Lapok tudósítójától) Hai-nisch, az osztrák köztársaság elnöke, 70 éves lett s ebből az alkalomból sajtó és társadalom élén-ken ünnepli.

Ezt a hirdetést Ön is elolvassa...

tisztelt hölgyem, mert az elárulja Önnek, hogy az új Violet-féle Rouge a legértékesebb, a leg-jobb és legdiszkrétebb ruza.

„A legkedveltebb, mert a legjobban tapad“

Lei 130.— elegáns aranyozott tu-busban; Lei 60.— tubus nélkül. Kapható mindenütt és a

Parfumeria Elitei cégnél
București, Calea Victoriei 39.

VIOLET

Paris, Bd. des Italiens 29

Ennél a pontnál, nem szívesen bár, de a libe-rálisok pártjára kell állanom. Nem érheti őket sem-mi vád, azon egyszerű oknál fogva, mert

a magyarság mai máramarosi vezetői több mint egy év óta nem is kértek semmiféle gyűlésre engedélyt.

Hiszen ha Szatmáron, Nagyváradon, Aradon, Te-mesváron tarthat a magyarság gyűléseket, miért ne tarthatna pont Máramarosban? Azt viszont igazán nem kívánhatjuk a liberálisoktól, hogy ők kezdemé-nyezzék a máramarosi magyarság pártéletének in-tenzív tételét.

Ez a valóság. Tény, hogy Máramarosban a kü-lönböző népek közötti harmónia a legmagasabb foku — a közös gazdasági nyomorúság összeková-csolta az embereket — de a máramarosi magyarság ettől függetlenül soha nem mondott le népi jogai-ról és igenis akar pártéletet élni. Ha megadják a le-hetőséget — s ebben a kérdésben a Magyar Párt vezetőségétől várjuk a kezdeményezést — a márama-rosi magyarság, meg fog felelni arra a kérdésre, hogy miért nincs semmi magyar pártélet Márama-rosban.

Lengyel István

Stefanov kommunistavezér pöre a Semmitőszék előtt

Bukarestből jelentik: Boris Stefanov ismert kommunista vezér pörének 17-én lesz fellebb-víteli tárgyalása a semmitőszéken. A kommu-nistavezér a hadbírószágon annak idején életfogy-tiglan kényszermunkára ítélte, s néhány éve kezdte meg Jilaván büntetésének kitöltését. A védelem azzal érvelt hogy miután Stefanov nem hadizónában követte el cselekményét, a hadbí-róság nem volt illetékes az ítélethozatalra, s a semmitőszék ezen az alapon semmisítse meg a hadbírószék verdiktjét.

Meglepetésszerűen megváltoztatták a menetrendet Bukarest és Brassó között

Bukarestből jelentik: Bukarest és Brassó között nemrég beállították a Carpati expressz-vonatot és ezért a nyár közepén hirtelen meg kellett változtatni a menetrendet, amire még eddig nem volt példa. Pamfil Seicaru, a híres román publicista hevesen támadja ezért a fej-vesztett rendeletért a CFR-t. Bukaresti lapok arról is beszámolnak, hogy Brassóból a menet-rend váratlan és célszerűtlen megváltoztatása miatt többen kártérítési pert indítottak a CFR ellen.

MÉG NEHÁNY NAPIG!

őszi és téli árut nagy árengedménnyel adjuk!!

ASCHER TESTVÉREK BRASOV, KAPU-UTCA 5.

Mielőtt üzentet átépítés miatt bezárunk, az összes

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A *-gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidéki kiadás.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420, félévre 820, egész évre 1600 lej.

Petroleumpanama vagy kokainbotrány?

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A reggeli lapok szenzációs leleplezést közölnek azokról a kihallgatásokról és házkutatásokról, melyeket Enescu vizsgálóbíró két nap óta éjszakánként is végez Bukarestben. Mint-hogy Enescu a dimbovicai petroleumpanama ügyének a vizsgálóbírája, a lapok azt hiszik, ezek az újabb rejtélyes éjszakai vizsgálatok a dimbovicai ügygel vannak összefüggésben. E felfogással szemben maga a vizsgálóbíró oda nyilatkozott, hogy hatalmas kokainbotrány van kitörőben, s miután a legutóbbi ilyen botrány emberéletet is követelt áldozatul, ezért tart házkutatásokat és végez letartóztatásokat. Enescu nyilatkozata ellenére nem lehet biztosan tudni, a petroleum-panamáról van-e szó, vagy kokainbotrányról.

Nem zárják ki a román diákokat a Diák Világszövetségből

Páris (A Brassói Lapok tudósítójától.) Elsőnek közölte a Brassói Lapok az összes erdélyi lapok között, hogy Párisban megkezdődött a diákok világkongresszusa. E kongresszust általános érdeklődés előzte meg, mert most kellett volna letárgyalni az angol diákszövetség beadványát, hogy a romániai diákszövetséget a szomoruemlékü nagyváradi rombolások miatt zárják ki a Világszövetségből. E beadvány tárgyalására nem került sor, mivel a kongresszus elején egy határozatot fogadott el, mely szerint minden oly beadvány, mely a Világszövetség tagjai között felmerült vitás kérdések rendezését tartalmazza legalább egy hónappal a kongresszus terminusa előtt benyújtandó. Ilyen enyhe formát talált a kongresszus az angol beadvány elutasítására.

Egyébként az Indépendance Roumaine vádaskodásaival szemben biztos információ alapján megállapítjuk hogy a sima elintézésben a magyar küldöttek békés és barátságos befolyásának is része van.

Megindult a harc a marosvásárhelyi városi színház koncessziójáért

Marosvásárhely. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Marosvásárhely tanácsának állandó bizottsága mára tűzte ki a városi színház jövő évi koncessziójára vonatkozó kérdés tárgyalását. A napirendre tűzött kérdés azonban a jelek szerint nem kerül végleges eldöntésre, mert a tanács tagjai között olyan természetű nézeteltérések merültek fel, amelyeket ma még nem lehet elhárítani az útból.

A városi tanácshoz ugyanis eddig csak egyetlenegy kérés érkezett be. A kérvényező Fehér Imre a város múlt évi szinigazgatója, a kinek produktuma nem elégítette ki a város közönségének minden rétegét. Ennek tudható be, hogy most a tanácsosok között igen erős ellenzéke van ennek a tervnek, hogy Fehér Imrével még egy évig kísérletezzenek. Igen sokan Erdélyi Miklós, a nagyváradi színház volt igazgatója mellett foglaltak állást, Erdélyi viszont még nem adott be kérést.

Hírek szerint a városi tanács döntését nagyon befolyásolja Janovics kolozsvári szinigazgató várható igénytámasztása is. Janovics Jenő már megérkezett Marosvásárhelyre, megtekintette a színház épület átalakítási munkálatait s a beavatottak tudni vélik azt is, hogy beadja a kérését ha erre illetékes helyeken biztást kap.

A kincstár 3 millió lejre bepörölte Szatmár városát

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délelőtt a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácshoz egy bizarr per iratai futottak be. A felperes maga az állam, az alperes pedig Szatmár városa. A perelt összeg 3 millió lej.

Az ügy előzményei még 1922-re nyúlnak vissza, amikor Szatmár egy bizottságot küldött ki Temesvárra, hogy a város részére élelmiszereket vásároljon. A bizottság 3 millió lepecsételtlen magyar koronát vitt magával, mire azonban Temesvárra értek, a koronát lepecsételték s így a pénznek nem vehették hasznát. A megbízottak tehát az utközben értéktelenné vált pénzt letétbe helyezték a Consiliul Dirigentnél, és a letétre 2 millió lejt vettek fel.

Ennek a műveletnek iratai nemrég a bel-

ügyminiszteriumhoz kerültek, amely azzal az indokolással, hogy Szatmár az államtól 2 millió lejt vett fel kölcsön, mely összeg azóta 3 millió lejre kamatozott,

három millió erejéig pert indított a város ellen.

Szatmár természetesen opponál a követelés ellen, s bizonyítja, hogy az ügylet nem bankszerű volt, kölcsönről szó sem volt, hanem a pénzt, mint jogos járadékot vette fel.

A per azonban folyik, s a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács már közelebbről döntést is fog hozni.

A JUGOSZLAV ZAVAROKHOZ.

Stefan Kraft, a jugoszláviai németiség vezére, aki a horvátokkal együtt állást foglalt a Korošetz kormány ellen.

♦ A közép-európai kupamérkőzésen az Admira győzött a Slavia fölött. Bécsből jelentik: Az őszi szezon legelső nagy mérkőzése Bécsben folyt le a közép-európai kupáért. A két ország bajnoksapatának találkozása a legerősebb küzdelmet hozta, melyben győzött a hazai környezetben játszó bécsi bajnoksapat 3:1 (1:0) arányban.

— Az adóperceptor gyilkosai a törvényszék előtt. Marosvásárhelyről jelentik: Ez év májusában, — amint annak idején megírtuk, az országuton agyonverték Voda György mezőbándi perceptor és Nagy Sándor hetvenöt éves hagymásbodonai gazdát. A nyomozás kiderítette, hogy a borzalmas rablógyilkosságot Nagy Béla és Görgényi József fiatal hagymásbodonai legények követték el. Akiiket letartóztattak és ügyük ma került a marosvásárhelyi törvényszék elé. Óriási érdeklődés mellett zsúfolt közönség előtt nyitotta meg az elnök a tárgyalást. Amikor a fogházőrök a súlyos láncokkal megbilincselte gyilkosokat a terembe vezették, a meggyilkolt perceptor özvegye sikoltozni és zokogni kezdett. A tárgyalást az egyik védő ügyvéd távolmaradása miatt augusztus 22-re halasztották.

— Áthelyezték a marosvásárhelyi katolikus főgimnázium igazgatóját. Marosvásárhelyről jelentik: Szilávik Ferencet, a marosvásárhelyi róm. kath. főgimnázium igazgatóját a Státus igazgatósági tanácsa áthelyezte helyesebben kicserélte a székelyudvarhelyi főgimnázium igazgatójával. Ez az áthelyezés teljesen váratlanul jött és meglepte Marosvásárhely polgárságát, akik osztatlanul becsülik és szeretik Szilávik igazgatót, aki a gimnázium fennmaradásáért sokat harcolt. Hír szerint társadalmi akció indul meg annak elérésére, hogy Szilávik továbbra is Vásárhelyen maradjon.

— Tüdőbaja miatt öngyilkos lett egy kereskedő. Marosvásárhelyről jelentik: Veremesen Kristóf huszonnyolc éves szászrégeni kereskedő ma reggel revolverével szájába lőtt és azonnal meghalt. Öngyilkosságát azért követte el, mert súlyos tüdőbajban szenvedett.

* Elveszett. Folyó hó 11-én szombaton este a Modern Mozgó 19 számú páholy ülésén maradt egy S. M. ezüst monogrammu, fókabőr, női fekete ridikül, amely pénz és egy fekete email broszot tartalmazott. Kérem a becsületese megfoglalót hogy a ridikült pénz és egyéb tartalmával jutalomként tartsa meg, a broszot azonban szíveskedjék a lapkiadóhivatalában leadni.

Mayer Antal lesz a szatmári püspök

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kultuszminiszteriumból nyert értesülések szerint Boromissza szatmári róm. kath. püspök örökébe Mayer Antal dr. apostoli kormányzó fog kerülni. Mint ismeretes, Dolci biboros és Mayer dr. nemrég Balázsfalván hosszabb megbeszélést folytattak s valószínűleg itt történt megegyezés a püspöki szék betöltésének kérdésében.

Megkezdtek a csendőrség újjászervezéséről szóló reform előkészítését

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tudvalevő, hogy a csendőrség és rendőrség újjászervezésének előkészítése végett a kormány bizottságot delegált, s egy más bizottságra a közigazgatás reformjának az előkészítését bízta. Ezek a bizottságok szerdán megkezdtek tanácskozásait.

Az inséges területek megsegítése

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Csütörtökön délután 6 órakor Duca helyettes miniszterelnök elnöke alatt minisztertanács lesz, melynek főtárgya az inséges területek lakosságának ellátása lesz.

Megindultak a román-német tárgyalások

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Universul párisi távirata jelenti, hogy a román és német delegációk között Berlinben megkezdődtek a tárgyalások. A megbeszélések elsősorban annak a tisztázására fognak irányulni, hogy milyen módon volna biztosítható Németország részvétele a román stabilizációs műveletekben. Ezután a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kérdését vitatják meg. Valószínű, hogy a megegyezés hamarosan létrejön, miután a tárgyalási anyagot diplomáciai úton már meglehetősen előkészítették.

Francia lapok a román pénz stabilizációjáról

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A ma ideérkezett francia lapok egy része hosszasan foglalkozik a román pénz stabilizációjának kérdésével. Megállapítják, hogy a lej rendkívül érdekes körülmények között stabilizálják. Nem adminisztratív, hanem legislatív úton.

A lej kurzusát úgy állapították meg, hogy egy angol fontsterling 795.80 lejnek felel meg és ezt a kurzust minden három hónapban megvizsgálják és a körülményekhez képest változtatják. A stabilizációk történetében teljesen új módszer ez a háromhónaponkénti megállapítás — mondják a francia lapok.

— A serdülő ifjúságnak reggel felkelkor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fluknál és leányoknál igen fontos eredményeket kaphatunk. A gyermekklinikák a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

6 VEZETI AZ ANGOL POLITIKÁT.

Lord Hailsham lordkancellár, ki Baldwin távollétében az ügyeket irányítja.

— Megegyezett a hitelezőivel a kolozsvári Nerva szanatórium. Lapzártakor jelenti tudósítónk, hogy a Nerva szanatórium igazgatósága és a hitelezők között folyó egyezkedési tárgyalások végre sikerre vezettek. Megegyezés szerint a hitelezők minden értékével átveszik a szanatóriumot és viszik tovább anélkül, hogy a régi igazgatóságra a legcsekélyebb felelősséget is hárítanának. A megegyezés híre általános megnyugvást keltett.

— Stelian Popescu Nagyváradra jön. Nagyvárad tudósítónk telefonálja: Stelian Popescu igazságügyminiszter pénteken a városba érkezik az igazságügyi intézmények megalapítására.

— Késiklott a konstanciai személyvonat. Bukarestből jelentik: Ma délelőtt az északi pályaudvaron késiklott a 901. számú konstanciai személyvonat. A késiklás következtében egy pár kocsi súlyosan megsérült, öt utas megsebesült.

— Egy kiskoru életunt a Körösbe vetette magát. Nagyvárad tudósítónk telefonálja: Tegnap a Körösbe ugrott F. Plonka kiskoru leány, aki az édesanyjával való szóváltás miatt akart megválni az élettől. Egy rendőreljárás érzésvette az öngyilkossági kísérletet, és kimentette a Körösből a fiatal életuntat.

— Az alsóporumbáki halálos autószerencsétlenség nem a Brassó—nagygyebei autóbusszal történt. Legutóbbi számunkban egy megrázó autószerencsétlenségről számoltunk be, mely szerint a Brassó—Nagygyebei között járó személyszállító autóbussz Alsóporumbák mellett az árokba zuhant. A cikk téves információ alapján íródott meg, amennyiben kiderült, hogy a katasztrófa nem a Brassó—Nagygyebei autóbusszal, hanem egy régi autóval történt. Az autó ugyanis beleszaladt egy teherautóba, s felfordult. Utasai közül kettő azonnal, egy pedig a kórházba szállítás közben kiszervezett.

— Egy elmebeteg ember borzalmas rémtette. Lugos tudósítónk jelentése: A szörénymegyei Priszákai közegben megrázó apagyilkosság történt. Bumbas János priszákai lakos, aki a háborúban súlyos sebeket kapott, s hosszabb tébolydai kezelés után nemrégiben hazakerült a falujába, egy favágó baltával agyonverte az édesapját. A szerencsétlen ember mint megaláztatott csendes őrlött eldegélte apja hálójában nyomorúságos életét s a ház körül végzett apró szolgálatokat. Tegnapelőtt hirtelen kitört rajta a téboly s a dühöngő ember hirtelen fejét ragadva, agyonverte apját, még mielőtt rémes cselekedete végrehajtásában megakadályozhatták volna. Bumbast a csendőrök letartóztatták és átkísérték a lugosi kórházba, ahonnan, miután meggyógyodott, elmebeli állapotáról, a lugosi tébolydába utalták a megfigyelés és gyógykezelés végett.

Száz milliós csőd Buzeuban. Kaptuk a következő levelet: B. lapjuk f. hó 13-iki számában „100 milliós csőd Buzeuban” cím alatt megjelent cikke vonatkozólag az abban szereplő „Fratii Stefan és Aurel Stotzki” buzaui cég ügyfelünk megbízásából és a sajtótörvény 20. paragrafusára való hivatkozással a következő helyreigazító közlemény megfelelő közzétételét kérjük:

Valóiban, mintha ügyfelünk maga ellen fordult volna, aminek következtében a vállalkozási helyzete természetesen nem is rendezhető meg. Megbizónk sem csődöt nem kért, sem nem fizetésektelen. Kitűnő tisztelettel: Dr. Csendes és dr. Bihari ügyvédek Temesvár.

LEGUJABB

Óriási izgalom Bukarestben a kipattant CFR-panama miatt

A kár: megszámlálhatatlan milliárdok — Nemcsak a hasznát, hanem még a kárát is ellopták az államvasutaknak — A legelőkelőbb körökben tömegletartóztatások várhatók — Éjjel-nappal folynak a házkutatások Bukarestben

7 év óta ellopták a CFR bevételeinek felét

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától) Lapunk más részében már megírtuk, hogy a CFR. újjászervezésére érkezett külföldi szakemberek, élükön Mosier amerikai mérnökkel,

óriási vasuti panamának jöttek nyomára, melyből az államra többszáz millió kár származott.

Ugyancsak megemlítjük azt is, hogy a fővárosi hatóságok már két éjszakán át a legelőkelőbb bukaresti körökben házkutatásokat fogantatosítanak, amit Enescu vizsgálóbíró a saját munkatársai előtt azzal indokolt, hogy újabb nagyarányú kokaincsempészsnek jöttek nyomára.

Lapzártakor telefonálja bukaresti tudósítónk, hogy az éjszakai motozások szoros összefüggésben állanak a külföldi szakértők által kiderített vasuti panamával, mely nem néhány száz millió, hanem megszámlálhatatlan milliárd károkat okozott az államnak.

s méreteiben messzi túlhaladja az elmúlt hetek visszaéléseit, így a 300 milliós Dambovit és az 5000 milliós Prahova petroleum-panamát is.

A CFR panama arányait egyelőre még be sem lehet tekinteni, egyelőre csak annyit tudnak, hogy a visszaélések nyolc év óta folynak, a bukaresti előkelő társaság legismertebb tagjai részesek ebben a páratlan bűnügyben. Hogy a lopások méreteiről fogalmat kapjunk, elég megemlíteni, hogy a külföldi szakértők véleménye szerint a CFR, ha a bűnös kezek nem garázdálkodtak volna,

Már hosszú évek óta aktív lett volna, így pedig az ezermilliókat egymás után fizették rá a vasutra.

A helyzet tehát az, hogy a bűnösök nemcsak mérhetetlen passzívákat okoztak, hanem

Nagyarányu tüntetések Horvátországban Nettuno miatt

Belgrádból jelentik: A nettunói egyezmény ratifikálása miatt a legtöbb horvát városban, Zágrábban, Spalatóban, Eszéken, Verőcén, Belováron, nagyarányu tüntetések voltak. A rendőrség mindenütt közbelépett.

Egy fiatal férj felesége szemelátára a Szamosba fulladt

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A legujabban jelentkező kánikulai hőségnek tragikus áldozata van Kolozsváron. Ágoston Jenő kolozsvári 28 éves bankhivatalnok tegnap este hét órakor fürdés közben a Szamosba fulladt.

A fiatal bankhivatalnok közismert volt Kolozsváron. Alig három héttel ezelőtt házasságba lépett, s egy ugyancsak közismert és általános szimpátiának örvendő kolozsvári urilányt vett el feleségül. A boldog fiatal pár néhány nappal ezelőtt érkezett vissza nászutjáról Kolozsvárra. A tegnapi nap nem is igen mutatkoztak a nyilvánosság előtt. A hőség aztán a tegnap őket is kikergette a Szamos hűsítő hullámai közé. Nem a Strandfürdőre mentek, hanem ismerősök társaságában a szabadba, a Nagygát környékére.

A megrondító tragédia a fiatal feleség és az ismerősök szemelátára következett be. Ágoston beuszott a folyó közepére, ahol magával ragadta egy örvény. Mikor fuldokolni kezdett, számosan siettek a segítségére, de már nem tudták megmenteni. Az örvény a folyó fenekére sodorta a szerencsétlen fiatalembert, ahonnan többé nem is került föl. Holttestét csak csütörtökön délután sikerült kihalászni a habokból.

A megrondító tragédia osztatlan részvételt váltott ki Kolozsvár egész társadalmából.

krizisbe kergették az egész államvasutat. Ők lopták el azt az összeget, ami ráfizetésnek mutatkozott, s ők lopták el a CFR hasznát is, ami a szakértők szerint szintén sok milliárdos tétel. Még szerencse, hogy a vagonokat és mozdonyokat egyáltalában meghagyták.

Hogy mi volt ennek az egész világon párja nélkül álló visszaélésnek a technikája,

azt nem lehet tudni, mert a vizsgálat meglehetősen diszkrétan folyik. Az azonban bizonyos, hogy a bűnösök a jegyekkel üzérkedtek, amit csak úgy tehettek meg, hogy a CFR csak az eladott jegyekkel számolt el, míg az eladatlanok szabad préda tárgyát képezhették. A bűnbanda, mely a CFR vezetőségétől kezdve behálózta a vasut egész szervezetét, ezeket az eladatlan jegyeket üzletesítette és éveken át gyanu nélkül harácsolhatta a milliárdokat.

A fővárosban, amely pedig edze van még a leggigászi panamákhöz is.

óriási izgalmat váltott ki a visszaélés híre

miniszteriumokban, az uccán, a kávéházakban s mindenütt csak a külföldi szakértők leleplezéséről tárgyalnak. Az izgalmakat fokozza az is, hogy puritán hírből álló, magasrangú és előkelő férfiak állanak a bűnszövetkezet élén s

már talán ma délután szenzációs letartóztatások fognak bekövetkezni.

Pompiliu Joanitescu, a nemzeti-parasztpárt ismert nevű képviselője ma 25 gépelt oldalból álló memorandumot nyújtott át Maniu Gyulának s ebben felsorolja a vasuti panama részleteit, egyben kimutatja, hogy még hol és körülbelül milyen összeget lopnak a vasutól. A memorandum, mely szinte történelmi dokumentumnak számít, hamarosan a nyilvánosság elé fog kerülni.

Bulgária elordult Angliától és Olaszország felé orientálódik

Szófia. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A napokban átnyújtott angol-francia jegyzék sokkal követelőzőbb, mint ahogyan a bulgár politikai körök először hitték. Mint ismeretes, a jegyzéket a macedonai események provokálták ki, ahol a jugoszlávellenes alakulatok háta mögött Bulgária kezét vélik felfedezni.

Franciaország és Anglia nagyobb kölcsönrel van érdekeltve Jugoszláviában, s most, amikor Bulgária is stabilizációs kölcsön érdekében mozog, idején valónak látta a szigorú demarsot. Követeli a jegyzék, hogy a kormány azonnal akadályozza meg az ellenforradalmi szervezettek macedóniai tevékenységét, és haladéktalanul tartóztassa le az összes macedon bandavezéreket. Amíg ezeket a feltételeket nem teljesítik, addig nem lehet szó a stabilizációs kölcsön folyósításáról.

A jegyzék miatt a bulgár kormány elfordult Angliától és Olaszország felé orientálódik, mert Olaszország nem írta alá a közös demarsot.

* Tizezer Lei jutalomban részesül, aki a rablók nyomára vezet: Aki pár hét óta nagyobb vagy kisebb mennyiségű 1893-beli milleniumi koronákat vagy emlékműveket beváltott volna valakitől vagy látott volna valakinél, azonnal levélileg értesítse Zakariás János Lunca de Mijloc-i kereskedőt, akitől nemrég betörés alkalmával nagyobb mennyiségű értéktárgyat és ezüst pénzt loptak. Aki így a rablók nyomára tudná vezetni a károsultat, 10.000 Lei jutalomban részesül.

* Dr. Fink Ernő bőrgyógyász és röntgen szakorvos visszatért egy heti szabadságáról és megint rendel 9—10 és 3—5-ig modern orvosi intézetben ultraviolet, diathermia és X sugar főszerelessel, Vasút-u. 1-a, alatt.

* Balata-kötelek és szijak, eredeti Dick-félék, legjobbak mindennemű erőátvitelre. — Díjtalan felvilágosítást nyújt Kamaryt és Méder, Brassó—Temesvár.

SPORT

Hitelesítették Kaszala Károly utjával elért világrekordját

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzetközi ligaszövetség tegnap arról értesítette Kaszala Károly magyar repülőt, hogy budapest—fiumei utjával elért világrekordját hitelesíti. Kaszala az 517 kilométer 40 méter utat kistípusú, kétszáz kilogrammnál könnyebb géppel tette meg, s ebben a kategóriában világrekordot ért el.

A párisi diákolimpiász eredményei

Párisból jelentik: A Stadion Universitaire-en folyó diákolimpiáson egy pár számban a magyar egyetemi hallgatók szép eredményeket értek el. A százméteres síkfutás előfutámából négy magyar került a középdöntőbe és kettő a döntőbe. A döntőben 1. Theard (Haiti) 10.6 mp. 2. Salz (német). A magyarok helyezetlenül végeztek. A 200 m-es futás előfutámában Paitzot pályaelhagyás miatt diszkvalifikálták. A 400 m-es futás döntőjében Magdics harmadik helyen végzett, Stolz (német) és Jackson francia mögött. A 110 m-es gátversenyben a jól futó Borost négy gát feldöntése miatt diszkvalifikálták. A magasugrásban Orbán a negyedik helyre szorult. 1. Kimura (japán) 188 cm. 2. Ladewig (német) 185 cm. 3. Palmieri (olasz). A súlydobás bajnoka a francia Dubour 14 méteres dobással. 2. Bácsalmási 13.90 m. 3. Chmelik 13.41 m. A diszkoszdobás hozta meg a magyarok első győzelmét. A kiskunhalasi Komlós 40.28 m-es dobással nyerte az 1928-as főiskolai világbajnokságot. 2. Weiss német) 39.38 m. 3. Regős 39.10 m. A törccsapatbajnokságot Olaszország nyerte. 2. Franciaország. 3. Magyarország. A futballtorna tegnapi fordulójában Csehszlovákia s Olaszország labdarugói 2:2 (1:1) arányban eldöntetlenül végeztek. A magyarok győzelmi esélyei ezzel alaposan megnövekedtek.

Megkezdődtek a kerékpáros világbajnoksági versenyek

Budapestről jelentik: Tegnap délután öt órakor az ujonnan átalakított Millenáris kerékpár-pályán megkezdődtek az 1928. évi amatőr kerékpáros világbajnoksági versenyek.

A megnyitás fényes, ünnepélyes keretek között történt. A Millenáris-pálya zászlódiszbe öltözött. Tizenhét résztvevő állam zászlóit lobogtatja a szél. A kormány képviselője, Petry Pál, államtitkár nyitja meg a versenyt, utána Léon Breton, az Union Cyclist Internationale elnöke üdvözli francia beszédben a rendező magyarokat.

A versenyek első száma a Flyer bajnokság volt, melyet az első és középfutamok után a döntőben a favorit dán Hansen nyert meg 12.1 mp. idővel. A második a francia Beaufrand, a harmadik az ausztráliai Standen, negyedik az olasz Severgnini.

Bárány megjavította a százméteres hátuszás magyar rekordját

A székesfehérvári nagyszabású uszókongresszussal kapcsolatban megrendezett uszóversenyek új magyar rekordot hoztak. A magyar uszósoda, Bárány István, aki a világ második legjobb százméteres melluszója, életében először indult hátuszó versenyben, s ebben a számban új magyar rekordot állított fel. Három éven át küzdöttek a magyar hátuszók, hogy megdöntsék a régi rekordot, de soha nem sikerült. Bárány sem indult rekorddöntésre. A mezőnyt akarta felhuzni, s közben olyan időt ért el, a mellyel benn lehetett volna az amszterdami hátuszás döntőjében is. Ideje 1 p. 14.2 mp. melyet magyar rekordként hitelesítenek.

A második napi versenyek során Bárány két újabb győzelmet aratott. Megnyerte az ötven méteres gyorsuszást 27 mp. idővel. Második Wannie II. 27.8 mp. A 400 m-es gyorsuszásban Bárány ezen a versenyen indult először és startja jól sikerült. Ideje 5 p. 32 mp.

↓ A MAC-hősök emlékversenyének eredményei. Budapestről jelentik: A MAC-hősök emlékére rendezett atlétikai verseny jobb eredményei a következők: 100 m. Raggambi 11 mp. Magasugrás Késmárki 181 cm. gát Püspöki 16.4 mp. 400 m. gát Kárpáthy 59 mp. Gerelyvetés Szabó 59.29 m. 1500 m. Gyulai 4 p. 08.6 mp. Diszkoszvetés Egry 46.30 m.

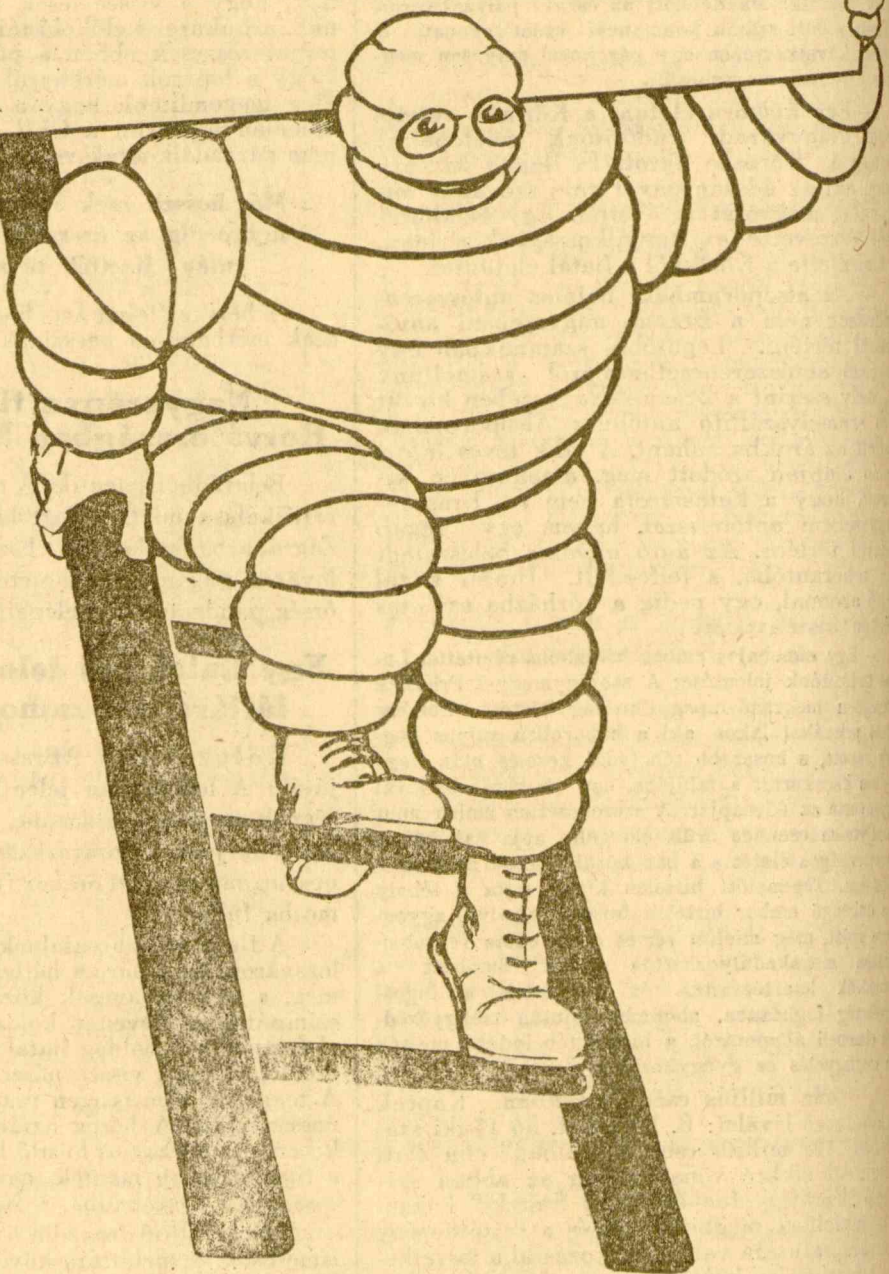
AUTÓSOK

FIGYELMÉBE!

MICHELIN

1928. augusztus 16-tól

leszállítja árait!!

KÖZGAZDASÁG

A romániai kereskedelem válsága a megroppant hitelélet tükrében

Miért megy tönkre az ország kereskedelme? — A külföldi cégek csak készpénzfizetés ellenében hajlandók árut adni romániai kereskedőknek

Ki kell irtani a csődhiénákat Erdélyből

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az előző cikkünkben jeleztük azt, hogy a kereskedelmi élet Kolozsváron, Erdély fővárosában teljesen visszafejlődött. A különböző testületek évi és félévi jelentései mind arról számolnak be, hogy a gazdaságilag halódó Kolozsvárnak halott kereskedelmi élete van. Az okok és okozatok ugyanazok mint az ország bármelyik részében. Általános bajok amelyeknek gyökerei tagadhatatlanul a liberális kormány irracionalis gazdaság politikájában gyökereznek.

A panaszokat nem lehet felsorolni. A közönség vásárló ereje megcsappant, mert a megkopaszott ártalmozók még mindig ragaszkodnak ahhoz, hogy minimális költségekre redukálják egzisztenciális látszatukat és csak a legszükségesebbet vásárolják. A közönség vásárlóerejének letörésével a kereskedelem végsőre beteljesedett. Mikor a tartozások kifizetése kénytelen a sor, a kereskedők bankkölcsönöket igénybe venni. Az ilyen kölcsön pedig teljes összeomlást jelent, mert a bankok még ma is a Banca Nationala minden korlátozó rendelkezése ellenére is 20—28 százalékos kamatokat szednek.

A magánuzsora pedig egész Erdélyben oly megdöbbentő módon felburjánzott, hogy a mennyiben sürgős intervenciók nem történnek annak hathatós letörésére, úgy csak újabb katasztrófát jósolhatunk be.

A kolozsvári törvényszék az idén több mint husz esetben hozott marasztaló ítéletet lelketlen tőkések ellen, akik nem állottak csőd szélén álló megszokott kisegisztenciáknak a legszigorúbb garanciák mellett negyvenöt százalékra is uszorakölcsönt adni.

Nincs hitele a romániai kereskedőknek.

Az uszorakamat polipjának szorító csápjai között vergődő romániai kereskedő legnagyobb tragédiája azonban az, hogy sem külföldön, sem pedig belföldön nincs már hitele. Tévedés azt hinni, hogy a belföldi bizonytalanság nincs kihatással a kereskedők hitelviszonyaira. Még élénk emlékekben vannak az elmúlt év decemberének véres és gyászos emlékeztető diákrombolásai, amelyek nyomán nemcsak kolozsvári és nagyvárad, de regáti kereskedők is egyre-másra kapták külföldi cégek lemondó leveleit, amelyekben bejelentették, hogy nem hajlandók a már régebben azelőtt megrendelt árut leszállítani csak abban az esetben, ha az áru értéket az átvétel előtt kifizetik. Ilyen levelek még ma is garmadával érkeznek az országba.

Az árut semmilyen körülmények között sem küldhetjük, mert a belföldi helyzetről kedvezőtlen értesüléseink vannak. Még a vámig sem szállíthatjuk addig, amíg a teljes összeget meg nem kapjuk stb.

A hitel problémája tehát megoldatlan kérdés egy belföldi, mint a külföldi kereskedő szempontjából. A romániai kereskedő elvesztette hitelét már azért is, mert csőd esetén mindenkinek jut a nagyvált, illetve ahogy jogi nyelven nevezik, a csődtömegből csak éppen a hitelezőknek nem. Ez törvényre vált, mert a csődtömeg gondnok fogalma nálunk Romániában egész speciális jelleget öltött magára.

A csődtömeg igen sokak szerint azt jelenti, hogy egy vagyonbukott cég csődgondnokság alá helyezett vagyon komplexumát törvényszakaszkok felügyelete alatt oly módon elkezelné, hogy abból a csődtömeg gondnok milliókat szerezzen, a közvetlen hatal és támogatói se maradjanak kielégítetlenül, az érdekeltek pedig, de különösen a szerencsétlen hitelezők elégedjenek meg a reménységgel, amelyet egy esetleges jobb gazdasági konjunktúra nyújthat számukra. Követeléseik behajtására azonban a csődtömeg gondnok eddigi adataiban nem volt példa.

Es ezt természetesen a külföldön is jól tudják.

Egy szomorú csődstatisztika pikantériája

A törvényszék egyik legfogalmasabb ügyosztálya a csődszekció, ahol hatalmas foliánsak tanulmányoznak arról, miképpen jutott Kolozsvár kereskedelmi élete a gazdasági összeomlás lejtőjére. Addig, amíg 1914-ben még csak alig három csődeset fordult Kolozsváron,

az utolsó három évben több mint háromszáz esetben kértek csődöt különböző vállalatok ellen.

Ezt a statisztikát egyébként Erdély és Bánság bármelyik törvényszékénél megtalálhatjuk ugyanilyen irányú számadatokkal.

De talán ezuttal nem is a megdöbbentő számú csődesetek szerepelnek különös érdekességű szimpotomaként, hanem azok a pikantériák, amelyek három év csődstatisztikája mögött húzódnak meg. A hatalmas sárguló regiszterek ugyanis azt is megmutatják, hogy a három év alatt mintegy ötvenen felül esetben rendelték el a csődöt és ugyanannyi esetben neveztek ki csődtömeg gondnokot is. Most következzen a pikantéria. Okiratokkal beigazolható tény ugyanis, hogy

a csődök közül mindegyik azzal ért véget, hogy a csődeljárás felemészítette az egész csődvagyont és egyetlen esetben sem fordult elő az, hogy a csődbejutott vállalat hitelezői akár egy banit is kaptak volna követelésükből

A regiszterek pontosan kimutatják a csődtömeg gondnokok elszámolását, azokat az összegeket, amelyeket részben ők, részben pedig a sokat igénylő közjegyzők felszámítottak, valamint azokat a módokat, amelyek között az árverés megtörtént a csődvagyon kiadására.

Ezzel talán ki is merítettük a csődtömeg gondnokok jellemzését, akik rövid működésük alatt Kolozsváron autót és házakat vásárolnak maguknak, miközben azt hangoztatják, hogy száz százalékosan a hitelezők érdekeit képviselik.

A félévi mérleg

Az ország kereskedelmi életének 1928 első félévi mérlege ezeknek a végeszakadatlan bajoknak a jegyében zárult. Az üzleti vállalkozás az egész vonalon letört s azt kell megállapítanunk, hogy a törvényszéki céghivatal aktivitása igen minimálisra redukálódott, mert ma már alig akad olyan ember, aki a kereskedői tisztesség eltökélt szándékával üzletgründölésre vállalkozna.

Ki hitte volna azt ezelőtt tíz évvel, hogy ma alantabb leszünk a gazdasági válság lejtőjén, mint a háború vérzivataros apokalipszisének zürzavaros napjaiban. Senki, talán maga a kormány sem hitte volna el ezt, holott az ország gazdasági életét állítólag okos emberek irányítják.

Általános kisállatkiállítás Brassóban

Mint minden évben, úgy az idén is az Első Erdélyi Kisállattenyésztő Egylet október 27 és 28-án nagyarányú kisállatkiállítást rendez, melyre testvéregyesületeit és tenyésztőkartársait tisztelettel meghívja, hogy tenyésztésük legjobb állatainak kiállításával a versenyen minél számosabban résztvegyenek.

Kiállításra kerülnek: baromfiak, viziszarvasok, pulykák, galambok, kanárimadarak, házinyulak, valamint ezek termékei, továbbá baromfi-galamb- és házinyulmintaetecsek, növendékbaromfiok, keltetőgépek, a neveléshez szükséges eszközök, és a tenyésztést felőlelő irodalom.

Az egyesület és helyi csoportjai által kiállításra és eladásra kerülnek a külföldről behozott fajbaromfi leszármazottjai.

Romániában ez az első nagyarányú kisállatkiállítás, ahol a tenyésztőknek nemcsak arra nyílik alkalmuk, hogy tenyésztésüket versenyezésre kiállítsák, hanem vérfelfrissítés, valamint kezdők részére lehetőleg olcsó áron fajtiszta baromfi beszerzésére is. Egyszerűen kedvező képet nyerhet ott mindenki a hazai kisállattenyésztés mai állásáról.

Kiosztásra kerülnek: állami, tisztelet, alapítványi, vándor és egyesületi díjak, ugyszintén elismerő oklevelek.

A szükséges bejelentőíveket valamint a kiállítási határozatokat — zsebnaptár formájában — a kívánt anyanyelven 25 lej előzetes beküldése ellenében a Brassó, Virágsor 12. sz. alatti kiállítási iroda bárkinek szívesen megküldi. Ugyanott bárminő felvilágosítás is nyerhető.

Bejelentési határidő 1928. október 8-ig.

BÉBI

VAGY

AZ ELSŐ SZERELEM

REGÉNY. Írta: MÁRAI SÁNDOR.

(Copyright by Pantheon)

(15)

A három decit már lassabban ittam. A bor kriminális volt. A bérlő nem is tagadta: nem érdemes új hordót hozatni. Két hét múlva becsukja a telepet s elmegy Szegedre. Nem lehet új bort kívánni tőle, belátom. Az én hibám volt, hogy ittam, a bérlő nem beszélt rá.

Egy félórát csendben ültem és pipáztam. A pincér a sarokban szunyókált. Most, hetek óta először, könnyebbnek, nyugodtabbnak éreztem magam. Tulajdonképpen ez volt az első jó óráim a telepen. A bor segített hozzá. Ha megszokta az ember, ivás közben el is lehetett birni. Most persze hasogat a fejem.

Féltizenkettő felé érkezett meg Timár ur. Kissé hangosan jött be, nagy robajjal tárt fel az ajtót. Megállt az ajtóban, s mikor meglátott, levette a kalapját. A szélvontat majdnem eloltotta a lámpát.

Bizonytalanul jött közelebb.

En rögtön felálltam, mikor megláttam. Be kell vallanom, hogy rég örültem így valakinek. — Tessék helyet foglalni. — mondtam neki. — Tessék, — Kétszer is hívtam. Nem ő kínálkozott fel. Most én voltam a tolakodó.

Fel kell jegyezmem, hogy csak vonakodva foglalt helyet az asztalomnál. Mintha kicsértették volna a szerepeket. Kezdetben én beszéltem. Ugy éreztem, hogy nehezen és dadogva beszélek; a szokatlan borivás megkötötte a nyelvemet. Valami kezdő nehéz mámor volt a fejemben. Régen, kaszinói estéken éreztem utoljára ezt a mámort. Vér tolt el a fejembe és lassan, de hangosabban beszéltem, mint különben szoktam.

A titkár át volt ázva. A ruhája nedves volt és gözölgött belőle a köd. Egyideig szóltanul ült mellettem, s azzal a figyelmes, csillogó nézéssel bámult rám. Ez a nézés most nem hosszantott fel. Félttem, attól, hogy felkel és elmegy. Inkább elfordítottam a fejemet, nem néztem rá, úgy beszéltem hozzá. Legszívesebben adtam volna neki valamit, hogy ne menjen el, kérleltem volna, ha menni akar.

— A multkor — mondtam neki — félreértettük egymást! Nekem nem volt szándékomban...

Szégyenletesen motyogtam. Nem felelt rögtön. Mikor megértette, miről van szó, elégedetten, szélesen mosolygott. Ez a mosoly minden más alkalommal dühbe hozott volna. Fölényes volt és elégelett. Előrehajolt, szinte mohón hallgatta, mint egy dicséretet, mint egy nagy elégtételt:

— Hogyan? — mondta halkán, rekedten.

Ugy tett a gazember, mintha nem értené. Akkor már benne voltam, el kellett ismételmem. Közben arra gondoltam, hogy visszaélsz, csirkefogó, visszaélsz de mit tegyek? Nem engedhetem el. Nem tudom, mit adtam volna, hogy ne menjen el. A kezdődő mámorom át olyan egyedül éreztem magam.

S valami huzott ehhez az emberhez.

— Kérem, — mondta aztán, a második bocsánat kérés után. S mint aki megértett és megbocsátott valamit, úgy intett a kezével. Hűvösen és udvariasan s hátrahajolt a székből. Ez a mozdulata szinte elegáns volt. Csodálkoznom kellett, hogy ez a csapzott és piszkos ember milyen elegánsan vette tudomásul, hogy bocsánatot kérek tőle.

Mert azt csináltam. Félre nem érthető szavakkal. Bocsánatot kértem tőle, ettől a jöttmentől. Utólag egy kissé érthetetlen. Akkor természetes volt. Már boros lehettem. S újabb bort rendeltem. Megint hat decit.

Le nem vette rólam a szemét. Aztán rágyújtott. En már nem tudtam mit mondani, hallgattam.

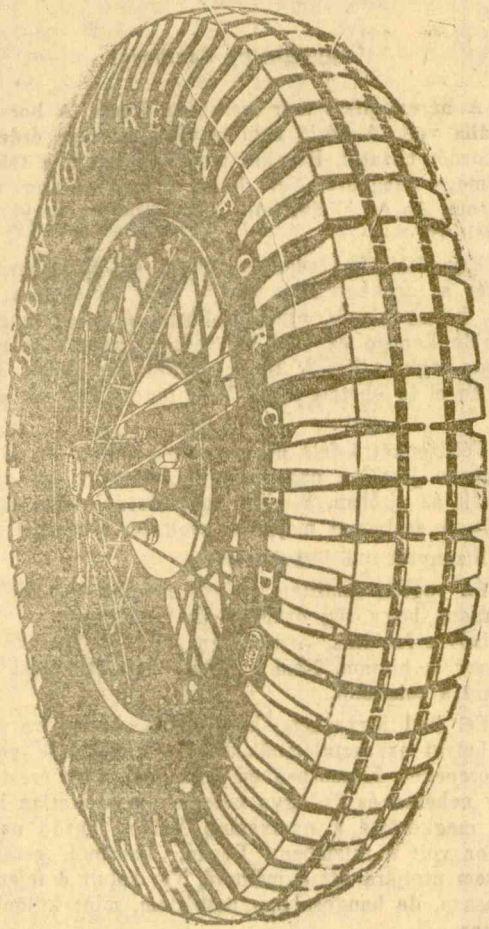
Ő is hallgatott. Megittunk két pohár bort. Vártam, mit fog csinálni? Nem csinált semmit. Összebugyodva ült a széken, elgondolkodva és dideregve. Szégyen ördög, nedves volt a ruhája. S minden bevezetés nélkül ezt mondta:

— Arról volt szó, hogy én feltétlenül belépett volna a templomba, ha nem tudja, hogy én nézem. Mindennapos eset, de nekem érdekes. Nekem ez rögtön quasi kulcs volt az én egyéniségéhez. (Igy mondta: „quasi“.) Nagyon örültem, mikor láttam, hogy a teóriám helyes. Csak önmre kellett nézmem, s tudhattam, hogy a teóriám helyes. Az ilyesmivel el lehet tölteni az időt. Engem mulattat ez. Ez a legolcsóbb szórakozás és nincs minden haszon nélkül.

Ezt úgy mondta, mintha be kellene fejeznie egy mondatot, amit egy hét előtt kezdett el. Következő ember. Tisztán emlékszem a szavaira. Most utólag tudom, hogy szemtelenségeket mondott, sőt, bizonyos értelemben, szemérmelenségeket. De amíg mondta, nem háborodtam fel. Hidegen hagyott. Erdekelt, szinte lestem a szavait. Ezt is észrevettem.

(Folytatása következik)

DUNLOP

PNEUMATIKOK

a világ bármilyen útján a legteljesebb megelégedést nyújtják. — Milliós és milliós DUNLOP pneumatik van használatban kerékpárokon, motorkerékpárokon, autómobilokon, teherautókon és repülőgépeken. A DUNLOP pneumatikok eddigi formáinak legfőkétebb kihasználásával készült az új speciális

„FORT-DUNLOP“

model, amely az erősség és tartósság minden kellékét egyesíti magában és amely arra a célra készült, hogy a legnehezebb feltételek mellett is, mindenhol megfeleljen.

3047—2

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei.

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. — Csak válaszbellyel felszerelt kérdézőkérdezőkre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

vétel — eladás

Eladó családi ház, kedvező fizetési feltételekkel. Érdeklődni a kiadóban. 7707

Eladó benzinnéműködő szülők teljesen új, perccenként 60 liter teljesítménnyel, önköltséggel 24.000, eladó. A készülő kerekek van felszerelve és bárhol felállítható. Benzin utcai árszitasához kiválóan alkalmas. Cím 7654 szám alatt a kiadóban.

60 HP stabil benzinnemű motor alkalmas áron kapható Fehér Miklós gépgyár bizományi lerakotánál, Cluj, Piața Unirei 26. 7652

Két keményfa ágy éjjeliszekrénnel jókarban eladó. Megtekinthető déli előtti Hirsch-utca 26, II. emelet. E 1951

Jókarban levő dígyfa ebédő asztal székekkel eladó. Krausz ruhafestőde Korház-u. E 1952

Pianinó! Majdnem új — kitűnő hang — eladó vagy berbeadó Cím 7701 sz. alatt a kiadónivatalban.

A zágoni erdőben 40 hold terület bük és fenyőfa eladó. Felvilágosítást ad Tancos Irma Barátos. 7688

Sürgősen eladó egy jó karban levő autó. Raktárház-utca, Benovics. 7690

Állást nyerhet

Perfekt szakácsnő és ügyes szobaleány azonnalra vagy szeptember 1-re felvétetik, Geréb mérnök, Gyár-ut 2/b. földszint. 7679

Jóírásu, fiatalembert keres gyakornoknak azonnali belépésre vízvezeték és műszaki vállalat, lehetőleg kereskedelmi iskolát végzetek jelentkezőnek. Cím Kertész Henrik, Brassó, Szt. János-utca 23. 7697

Ügyes lakatosok állandó alkalmazást kapnak a Müll György & Testvére Feketehalom, cegnél. 7692

Regáti borlerakat utazó keres Brassó és környéke részére, aki szakmában még dolgozott. — Cím 7694 szám a kiadóban. 7694

Szűcs munkások bőrkészítéshez felvételnek Lechner szőrmearúgyár Oradea, Calea Decebal 1. 7702

Kifutófia felvétetik János férfinév Buzasor 9 E1953

Eny György fia, ki 3-4 középiskolát végzett. nyomdász tanuló felvétetik. Kapu-utca 84. szám.

Állást keres

Családos fiatalember raktárnoki vagy felügyelői állást keres. Bank, iroda vagy vállalat szolgálat is elmegy. Leveleket „Beszélgetés” jellegre 7696 sz. alatt a kiadóba kérek

Fiatalképű, családos, állandó állást keres. Leveleket „Jó bizonyítvánnyal” 7695 szám alatt a kiadóba kérek.

Női kalapüzletbe perfect masmod, ki az áruláshoz is ért, állást keres. Cím Sztrójni, Emma Henopol 18. Satu-Mare. 7691

Jó családból való úri asszony háztartónőnek anyahelyettesnek ajánlkozik. Leveleket „Özvegy” jellegre Gurahont, Jud, Arad kér. 7704

Keresek német nevelőnői állást azonnalra komoly intelligens leány. Cím a kiadóban. E1955

20.000 lei kaucióval bármilyen megbízható állást keresek szeptember 15-re. Megkereséseket „28 éves” jellegre 7663 szám alatt kérem a kiadóba.

Lakás

Kiadó 1927-ben épült házban 3 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, parkettes lakás, villanyvilágítással, kerttel, Anastasiu Lövész-u. 7/a. 7689

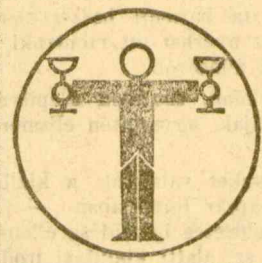
Butorozott szoba azonnali kiadó. Ugyanott jó házikoszt kapható. Alsófővény-utca 1. 7693

Kiadó 1-2-3-4-5 szobás lakások. Kis családi ház eladó „Mercur” Virág-sor 12. E 1950

Csinosan butorozott szoba 2 ágyval villanyval azonnali kiadó Ráma utca 12 E 1948

Két szobás modern lakást keres

gyermektelen házaspár szeptember 1-re. Címeket: „Jól fizetek” jellegre a kiadóba kér.

A forró nyári napokon

a legkisebb háztartás sem nélkülözheti a jeget. Naponta, vagy a szükségletnek megfelelően házhoz szállítunk, 5 kgr.-nál nagyobb mennyiségben, elsőrendű, higiénikus, tiszta műjeget. Tegye meg próbarendelését telefonon (Telef. 1.) és győződjön meg arról, hogy a házánál levő jég megadja Önnek azt a lehetőséget, hogy állandóan friss hús, gyümölcs és ital legyen háztartásában

Tittes Pál, Hosszu-u. 104. (Tel. 1.)

Ön a legjobb ivó-vízre és egyben a legfőkétebb gyógyvízre-amely az érelmeszesedés mindenféle bántalmánál hatásos, tessz szert, ha vesz

Septiline
De Nardetzki féle Superlithin
Egy doboz 1 lei.
Csak bádogdobozban átladag, 12 liter vízhez
Kapható minden gyógyszerárban és droguériában.
Egyedüristő Románia részére
Drogueria "Standard"
2 Str. Zorilor, București

Kiadó egy lakhelyiség mellékhelyiségekkel Cenk-alja 25. 7681

Házasság

Jó megjelenésű érettségizett fiatalember vagyok. 400 hold földem s berendezett villám van. Unom a magányt s

nőszülni óhajtok

Jó családból származó hölgyek teljes című levelet „Korek” jellegre a kiadóba kérem. 3010-9

Levelezés

„Harmonia” jellegre levél van a kiadóban 7705

Vidám fiatal leányok levelezniének vigkedélyű fiúkkal. „Modern lányok” jellegre a kiadóban. E1954

Vegyes

Megnyílt Sepsiszentgyörgyön a „HYMEN” eladási vállalat készpénzre detaili dízlete. 7686

Heggesztünk elektromosan motor fejeket, tengelyeket, mindenféle gépszeket teljes garanciával mellet Friedrich Testvérek hegesztő telepe, Timisoara. 7688

Cserépkályha nagy vaslátszékban 8 órán belül felállítva. — Terrakotta, vasut-utca 3-a. 7577

Sonka, szalám, Sonta kilója 84 Lei, I. szalám kilója 180 Lei. Kapható Kieverkausz szalámgyár Brassó. — Nagyobb megrendeléseknél engedmény. Árjegyzéket kérésre küldünk. 5088

Olcsón, izlésszerűen állítható Kósánál, Hittelkegy uraknak fizetési kedvezmény. Kapu-u. 49. E 1949

Tüdőbetegek

fűzetet Oláh Károly plébános által feltalált csodahatású Antiphtysin államilag engedélyezett tüdőbetegek elleni gyógyszerrel. Fűzetet bárkinek díjmentesen küld az egyedüli készítő:

OSVÁTH gyógyszerár TG.-MUREŞ.

